ALBUM ETUD

II.

VÝBĚR ETUD

PRO 3. STUPEŇ TECHNICKÉ VYSPĚLOSTI

KLAVÍR

E. KLEINOVÁ • A. FIŠEROVÁ • E. MÜLLEROVÁ

S 2349

EDITIO SUPRAPHON

ALBUM ETUD

II.

VÝBĚR ETUD PRO 3. STUPEŇ TECHNICKÉ VYSPĚLOSTI

KLAVÍR

VYBRALY A REVIDOVALY E. KLEINOVÁ • A. FIŠEROVÁ • E. MÜLLEROVÁ

1990

EDITIO SUPRAPHON — PRAHA

ÚVOD

Řada pěti alb etud vznikla na základě požadavků, které vyplynuly z průzkumu stavu vyučování a potřeb učitelů, organizovaného při příležitosti tvorby nových učebních osnov v letech 1954—1956. Zkušenosti našich nejlepších učitelů klavírní hry ukázaly, že dosud používané sbírky etud jsou pro účely racionální výuky příliš jednostranné a že učitelé musí současně kombinovat několik sbírek. Proto byl pověřen kolektiv autorů, který by vytvořil takový studijní materiál, jenž by vyhovoval všem požadavkům na účinné a moderní klavírní vyučování, a to tak, aby každé album obsahovalo potřebnou studijní látku k zvládnutí základních technických a výrazových problémů, které má žák na tom kterém stupni poznat a zvládnout.

Protože v dosud běžném studijním materiálu bylo málo dbáno rovnoměrného výcviku levé ruky, byl kladen zvláštní důraz na to, aby bylo možno každý technický problém ve stejné míře procvičit jak pravou, tak levou rukou. Za tím účelem bylo třeba některé etudy upravit. Při výběru byl respektován také důležitý princip moderní hudební pedagogiky, který zdůrazňuje harmonický rozvoj hudebnosti a nástrojových dovedností. S tímto zřetelem byly vybrány etudy a instruktivní skladby jak z osvědčených sbírek běžně používaných, tak z méně známých českých a sovětských materiálů. Několik nových etud vzniklo z přímé spolupráce s předními českými skladateli.

Není nutné, aby žák prostudoval všechny etudy obsažené v jednotlivých albech, dbejme však, aby výběr vycházel z jeho individuálních potřeb a schopností a zahrnoval pokud možno všechny uvedené technické problémy jak pro pravou, tak pro levou ruku.

Metodické poznámky k jednotlivým etudám slouží k jejich rychlejšímu a dokonalejšímu zvládnutí.

Album etud II. je určeno pro 3. stupeň technické vyspělosti (3. ročník LŠU) a navazuje na etudy obsažené v Albu I. Výběr progresívně seřazených etud sleduje důsledné střídání rozmanitých problémů. Při nácviku etud na tomto stupni je nutno již vyžadovat od žáka prohloubenější práci jak po technické, tak po úhozové a dynamické stránce.

Rozdělení etud podle problémů:

legato: č. 1, 3, 5, 8, 9, 13, 19, 24, 31, 36
staccato: č. 4, 17, 25, 37
odtahy: č. 2, 20
repetiční: č. 35
dvojhmaty: č. 7, 21, 28, 29, 37
stupnice: č. 6, 10, 14, 18, 22, 27
akordy: č. 12, 13, 17, 25, 30
rozdělení melodie do obou rukou: č. 11, 25, 26
vícehlas: č. 15, 28, 34
ozdoby: č. 23, 32, 33, 36
pedál: č. 16, 28, 29, 30, 34

Vysvětlivky méně obvyklých označení:

a) V této sbírce bylo upuštěno od běžného označení *legata* obloučky, označuje se slovem *legato*. Z instruktivních důvodů jsou legatové obloučky používány jen u dvojhmatů nebo akordů, ve kterých se má jeden nebo více hlasů vázat při současném zdvihu prstu (nebo klávesy) v ostatních hlasech.
b) V ostatních případech se používají obloučky jen u ligatury, frázování (odtahy) a portamenta.
c) ∨ = zdvih opakovaného prstu nebo klávesy.
d) Označení akcentů je odstupňováno podle požadované síly: -> ∧ *sfz* ; znaménko 𝅗𝅥 je používáno též pro označení *tenuta*; 𝅗𝅥 pro *portamento*.

připravovat akordy v levé dříve!

Allegro moderato

ALEXANDER GEDIKE

1

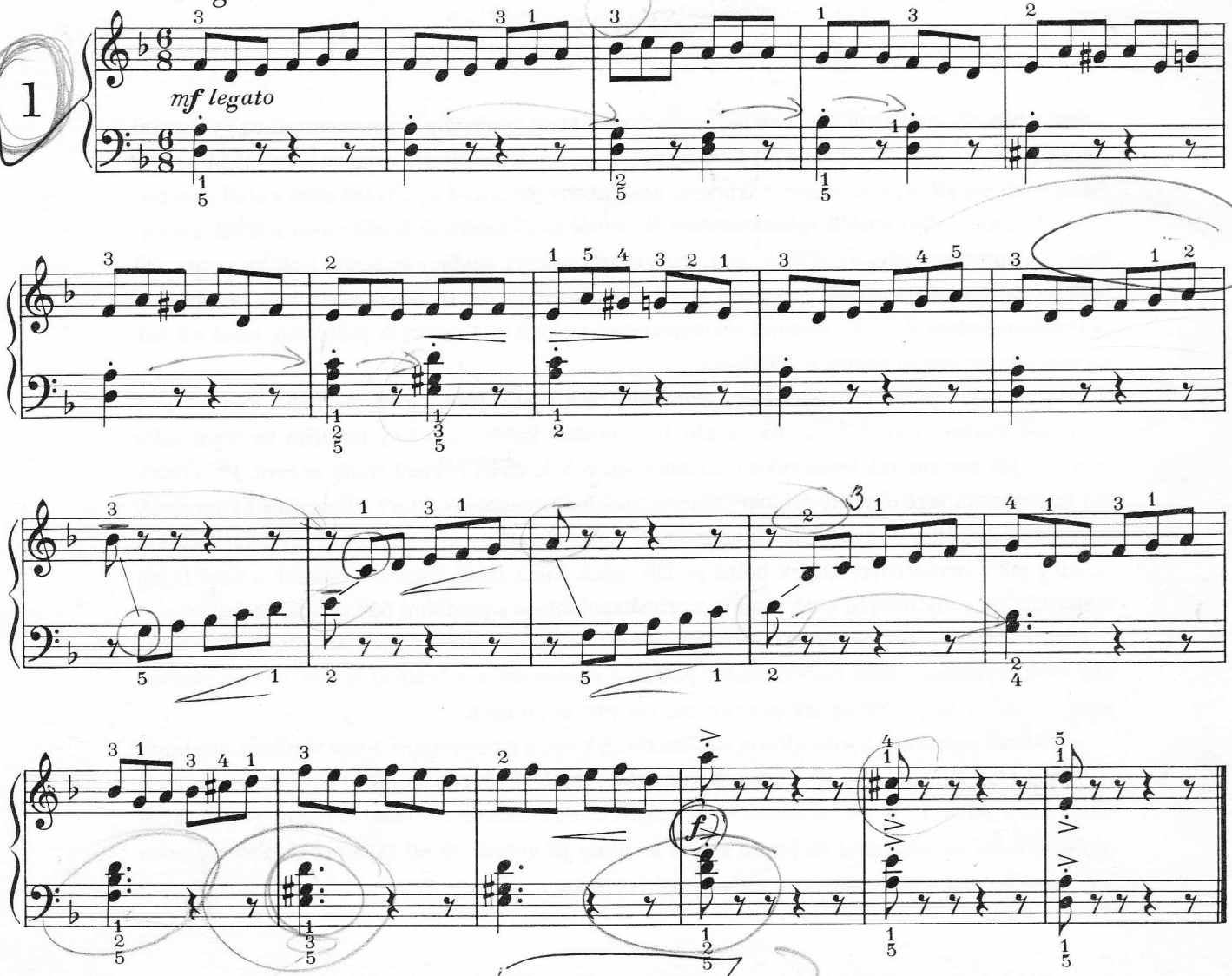

Osminy je možno procvičit také v rytmických obměnách, např.

Dbejte plynulého a rytmicky přesného navazování jedné ruky na druhou.

© VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

Andantino

FÉLIX LE COUPPEY

2

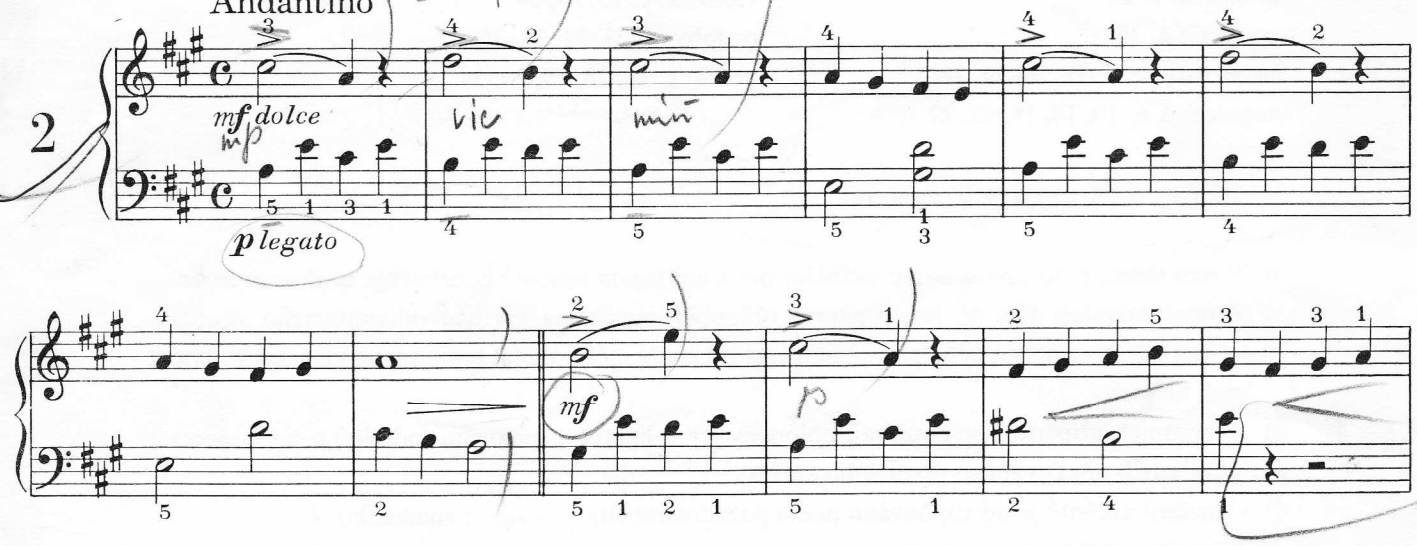

© Státní hudební vydavatelství, Praha 1962
(now Editio Supraphon Praha)

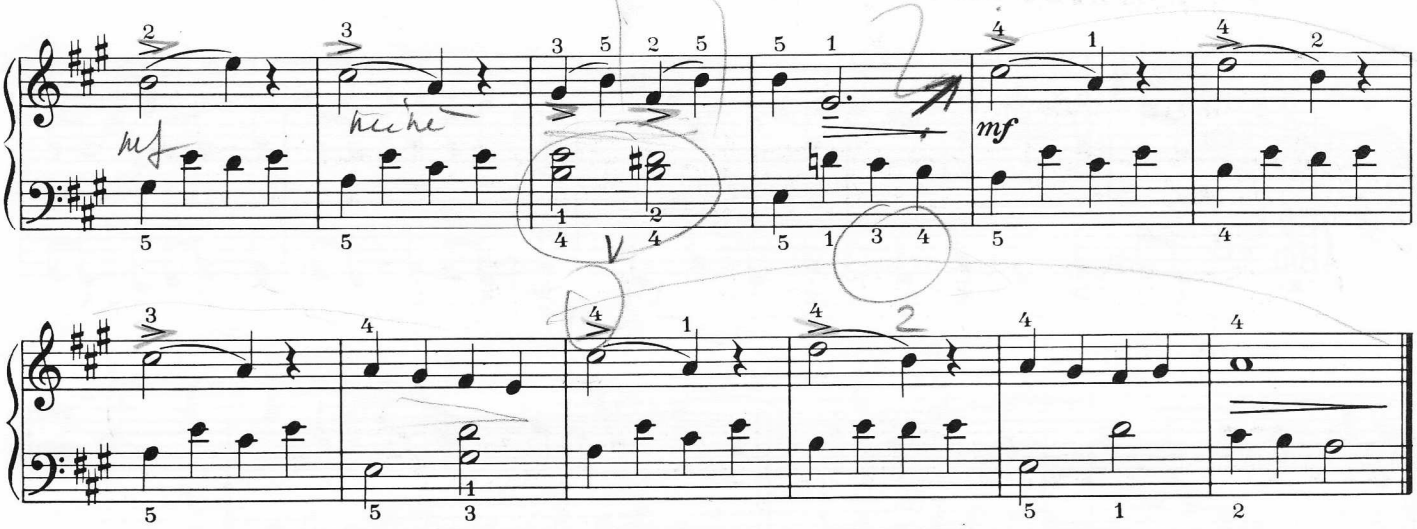

Dbejte na dynamické rozlišení melodie od doprovodu.
Nota na konci obloučku se odtáhne slabě vláčným pohybem zápěstí. Provedení:

Moderato

ZDENĚK FIBICH

3

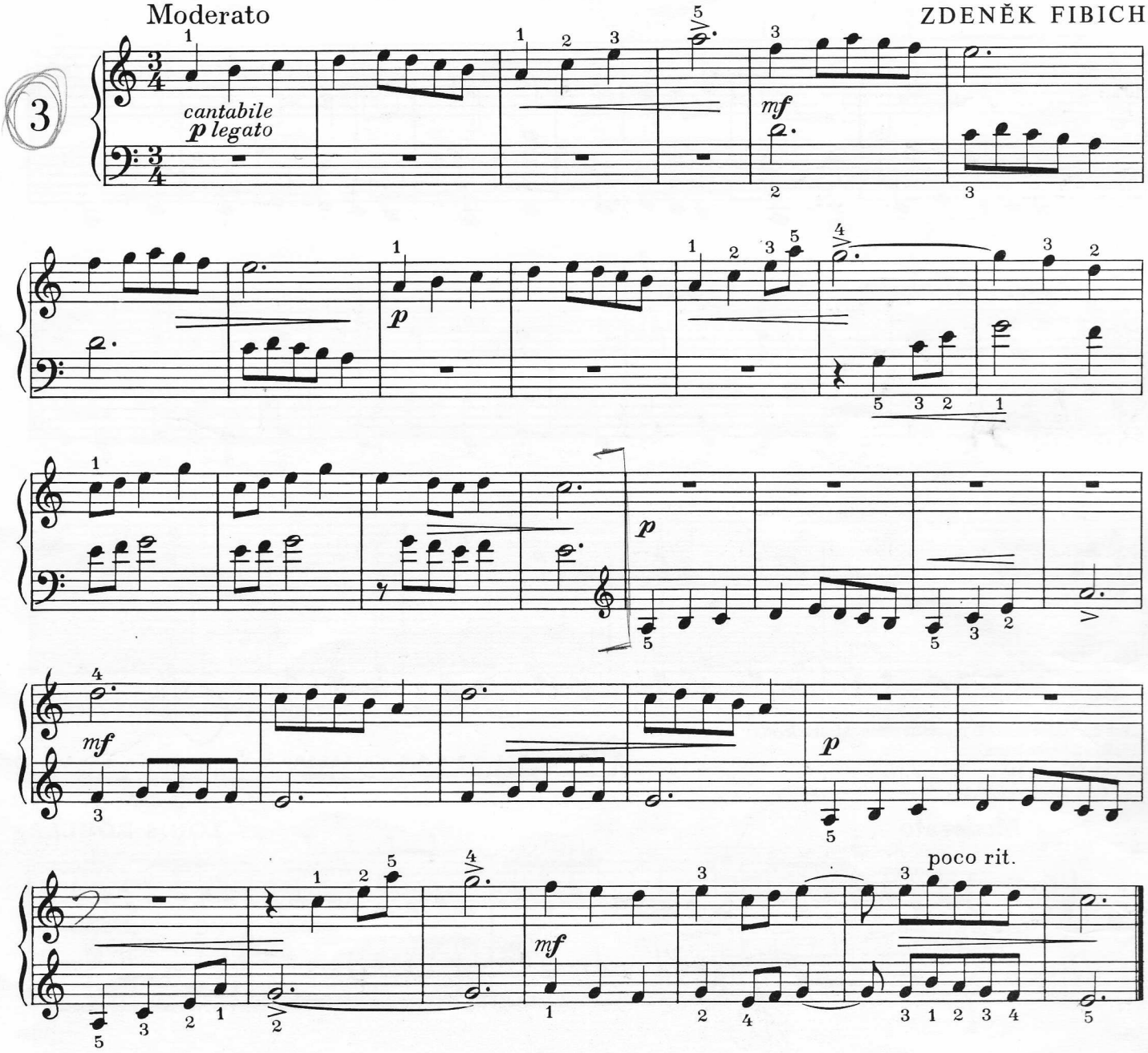

4 Allegro

ELENA GNĚSINA

mf

f

p

mf

Před nácvikem *staccata* procvičte celou skladbu *legato*.
Předtaktí hrajte lehce.

©VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

5 Moderato

LOUIS KÖHLER

mf legato

1. Osminy v pravé i levé ruce je možno procvičit v obměnách:

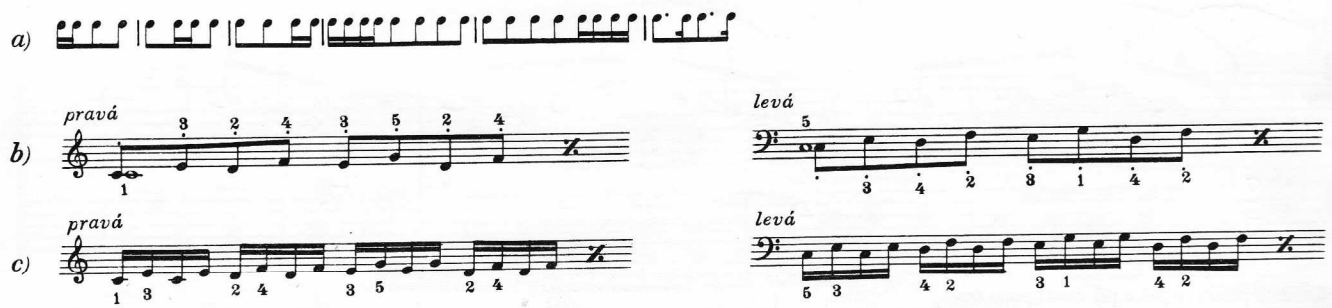

2. Dbejte přesného zdvihu prstu na místech označených ∨ při současném vázání tónů spojených obloučkem.

6

Allegro moderato

HEINRICH GERMER

p legato

p

mf

p

mf

Dbejte okamžité přípravy palce při vzestupné i sestupné stupnici.
Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

JEAN BAPTISTE DUVERNOY

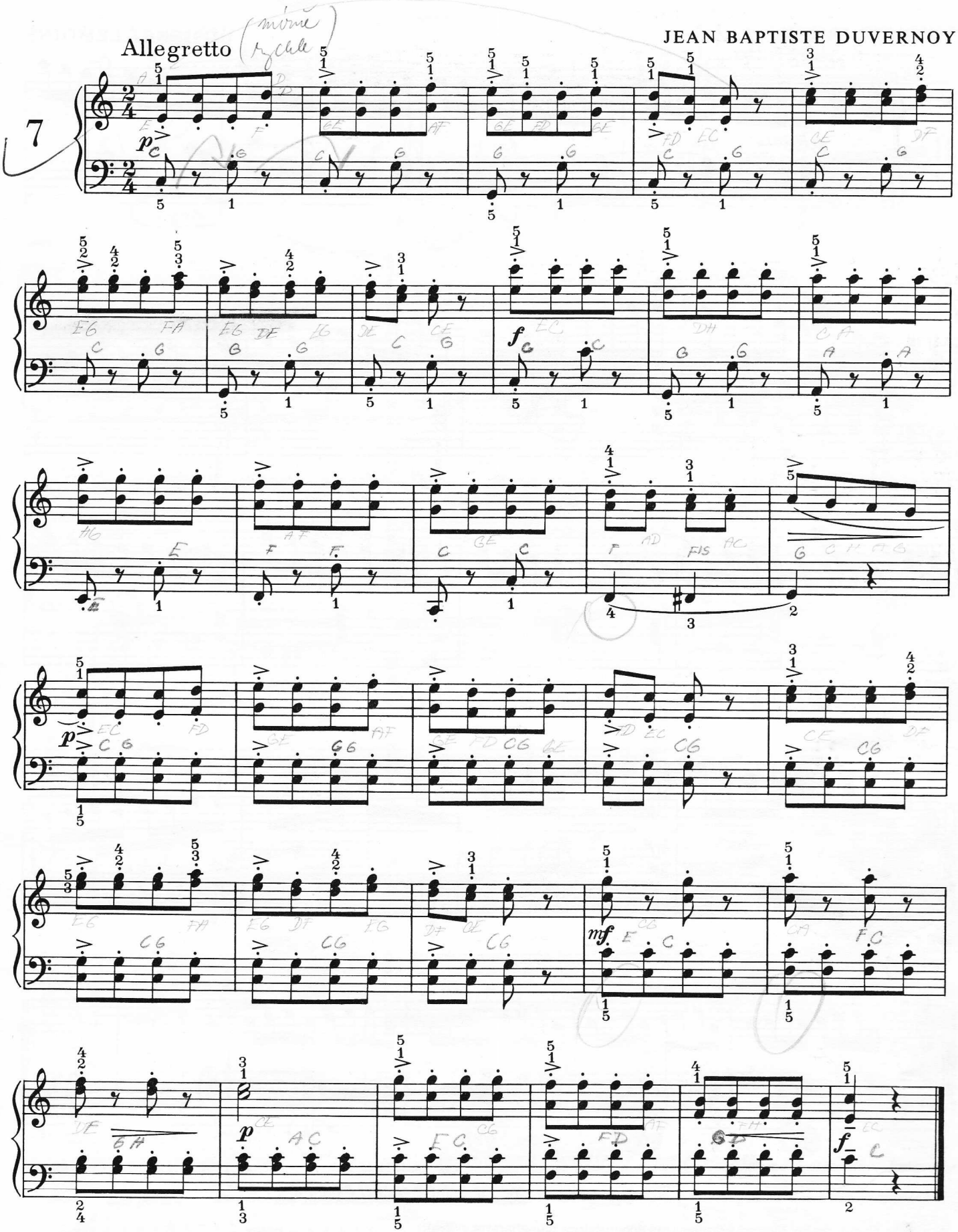

Dvojhmaty procvičte nejprve *tenuto*, pak v pomalém tempu *staccato* od kláves a v rychlejším tempu *staccato* shora.
V levé ruce je možno první polovinu procvičit nejdříve ve dvojhmatech, pak *legato* a pak teprve *staccato* při klávese.

HENRI LEMOINE

8

Allegretto

plegato

mf

p

mf

sfz *sfz* *sfz* *sfz*

f

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

Šestnáctiny v pravé ruce je možno procvičit v rytmických obměnách:

K nácviku hladké výměny čtvrtého a prvého prstu doporučujeme toto přípravné cvičení:

9

Allegretto

HENRI LEMOINE

p

legato

mf

f

f

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

Šestnáctiny v levé ruce je možno procvičit v rytmických obměnách:

K nácviku změny poloh levé ruky doporučujeme procvičit etudu v těchto variantách:

legato

Tempo

Andante

ELENA GNĚSINA

10

mf *legato*

legato

Dbejte okamžité přípravy palce při vzestupné i sestupné stupnici.

© VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

legato = vázaně

Allegro moderato e giocoso

ALEXANDER GEDIKE

11

mf

p

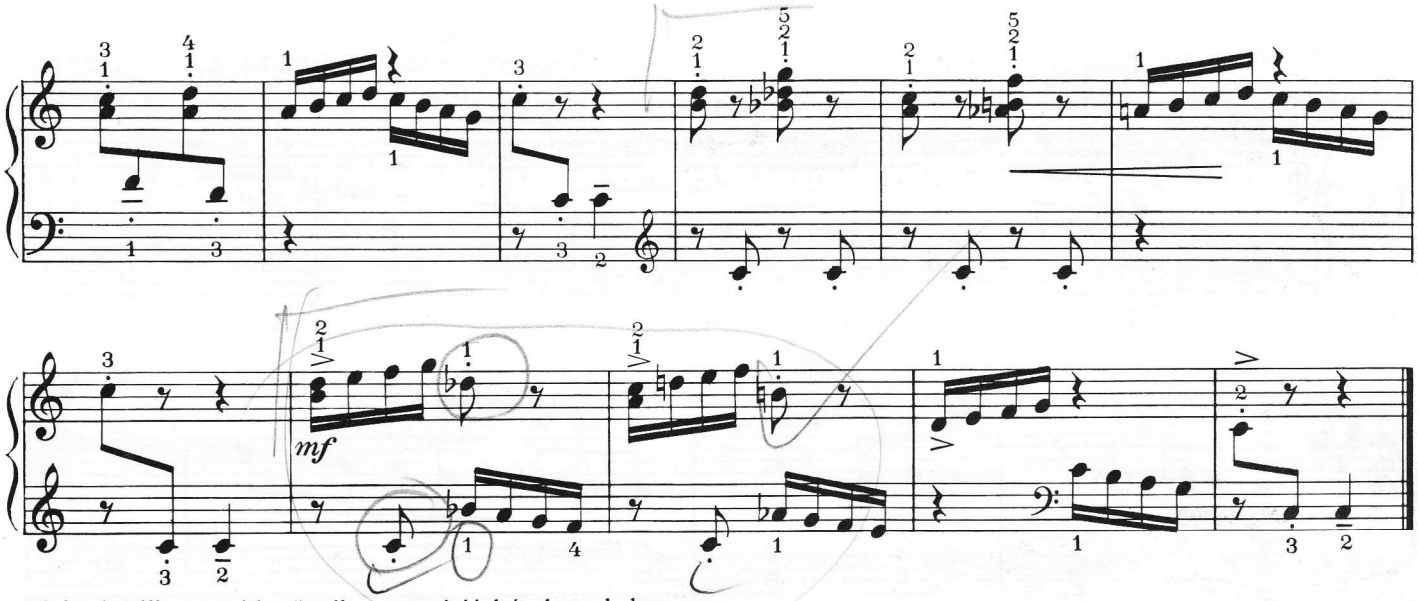

Dbejte plynulého a rytmicky přesného navazování jedné ruky na druhou.

© VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

HENRI LEMOINE

12 Allegretto

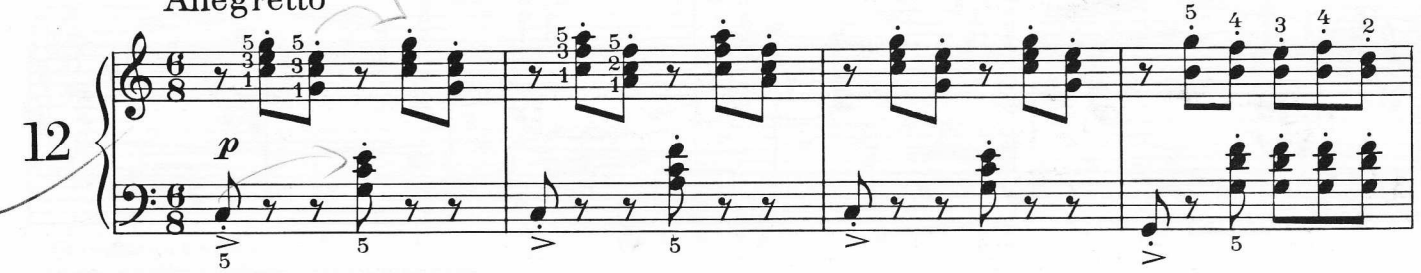

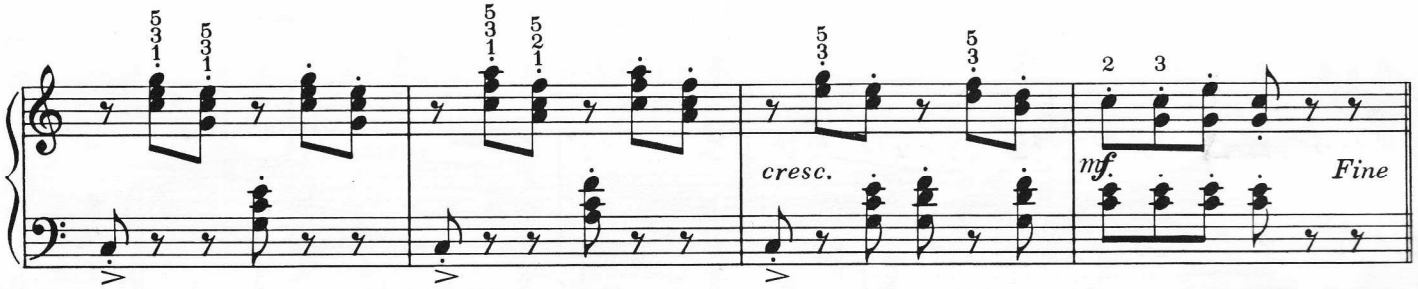

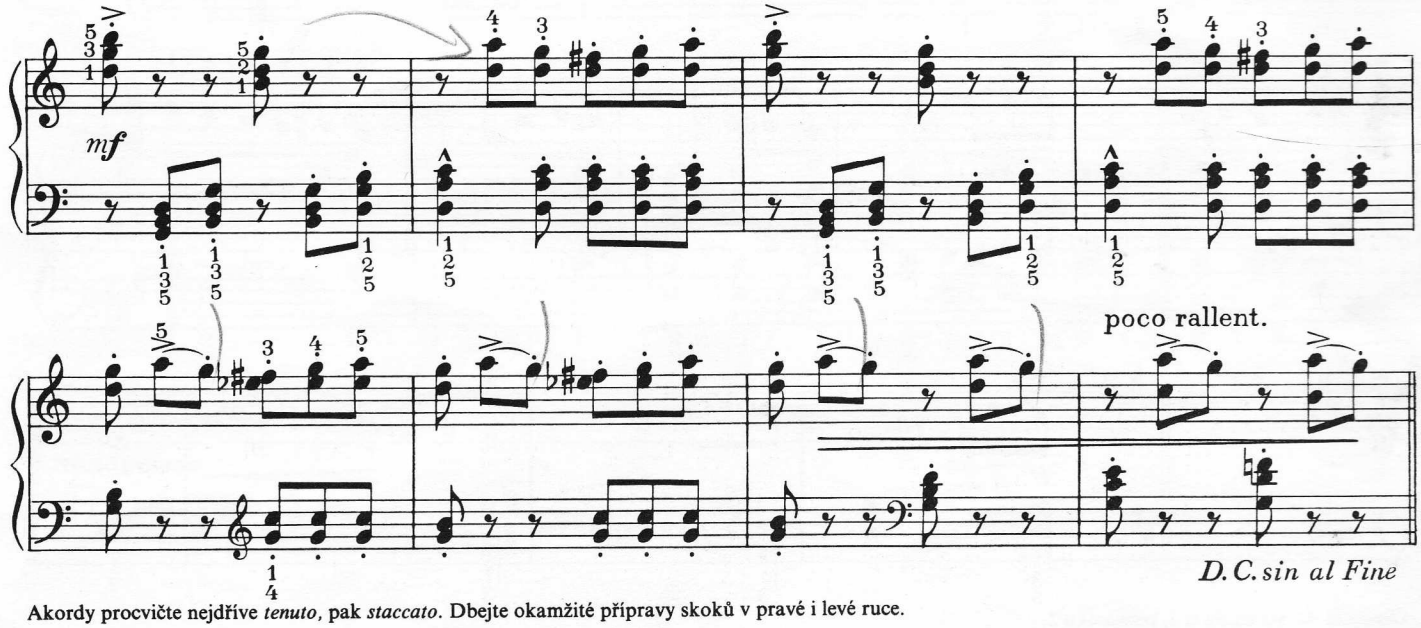

Akordy procvičte nejdříve *tenuto*, pak *staccato*. Dbejte okamžité přípravy skoků v pravé i levé ruce.

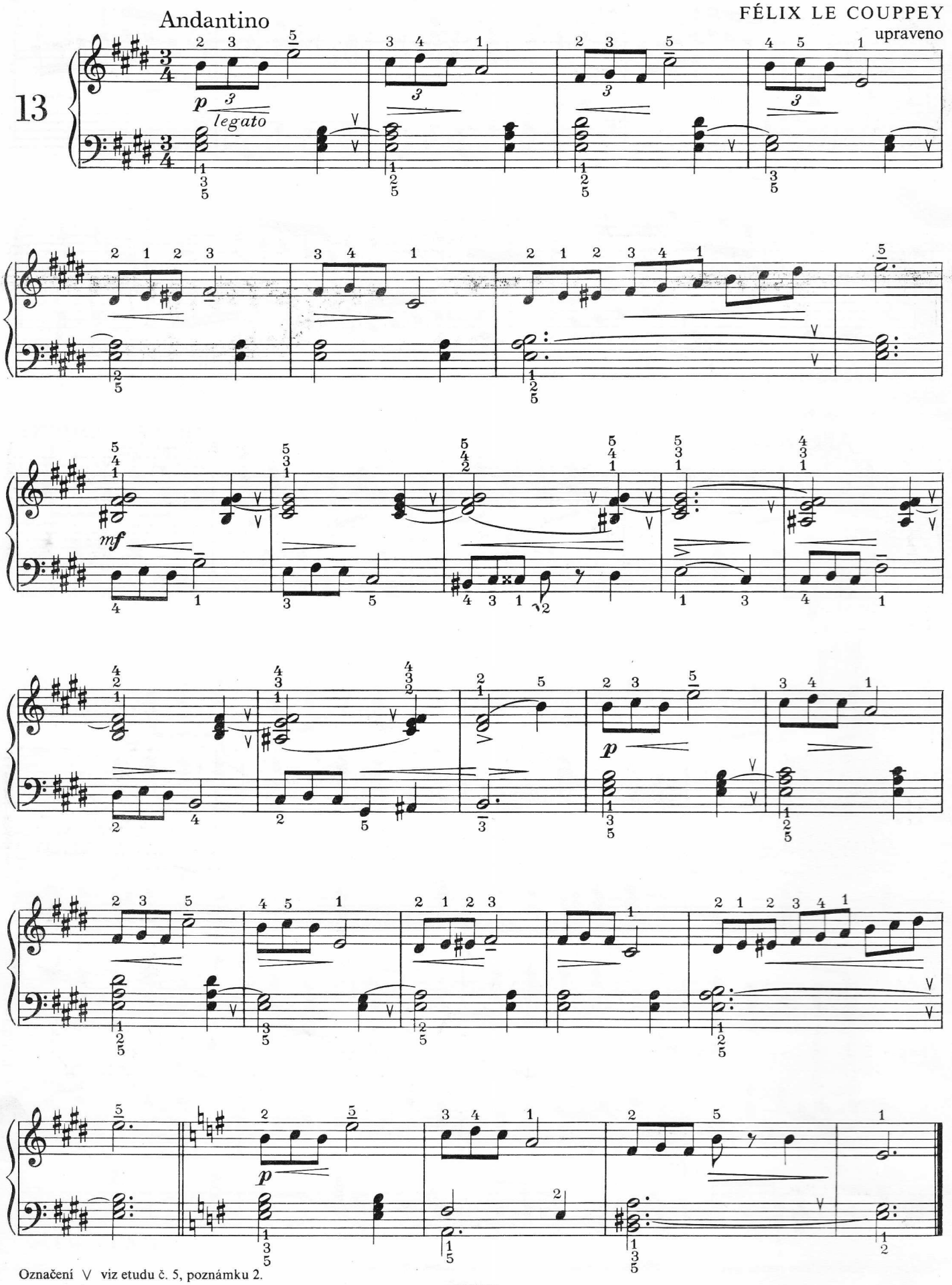

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

JAN MALÁT

14 Sostenuto (zdrženlivě)

p legato

mf

Viz poznámku k etudě č. 6.
Dbejte přesného dodržování synkopického rytmu.

CARL CZERNY

15 Lento

mf cantabile

p

1. 2.

Dbejte dynamického rozlišování ve hře vícehlasu.
Melodii ve vrchním hlase hrajte výrazněji a *legato*; doprovod hrajte slabě, s palcem při klávese.

Příklad průcviku:

i akordicky

Allegretto

HEINRICH GERMER

16

p legato

mf

*) con pedale

mf

p

H 2349

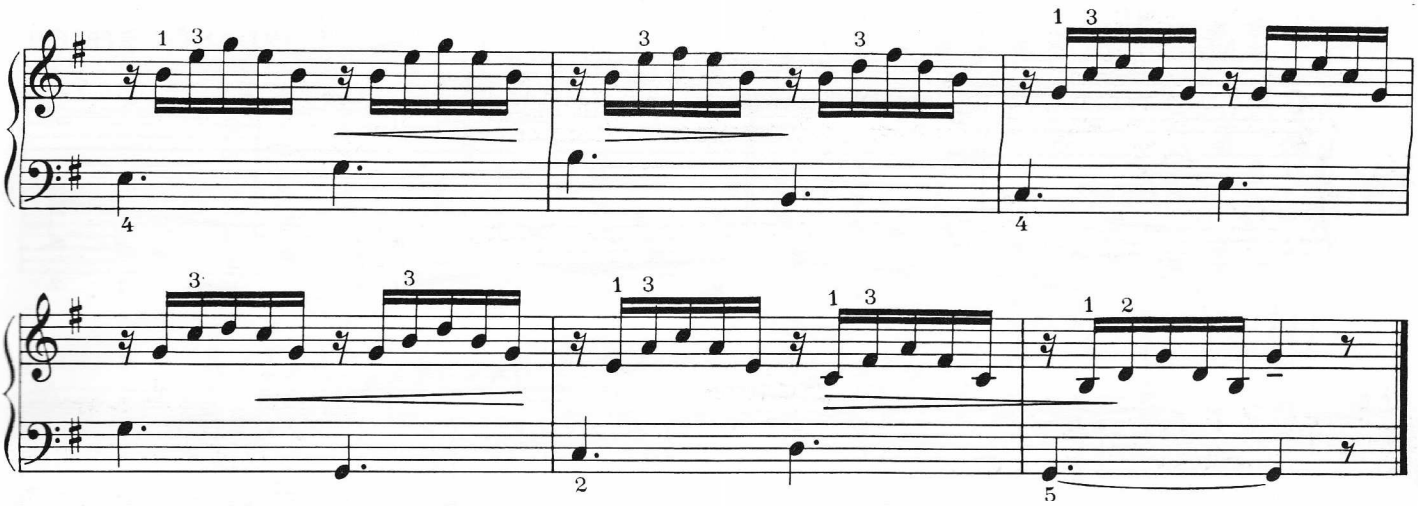

Dbejte dynamického rozlišení melodie od doprovodu.
Šestnáctiny v pravé i levé ruce je možno procvičit nejprve v akordech.
*) Žák podle možnosti samostatně pedalizuje s pomocí sluchové kontroly.

Allegretto

CARL CZERNY

17

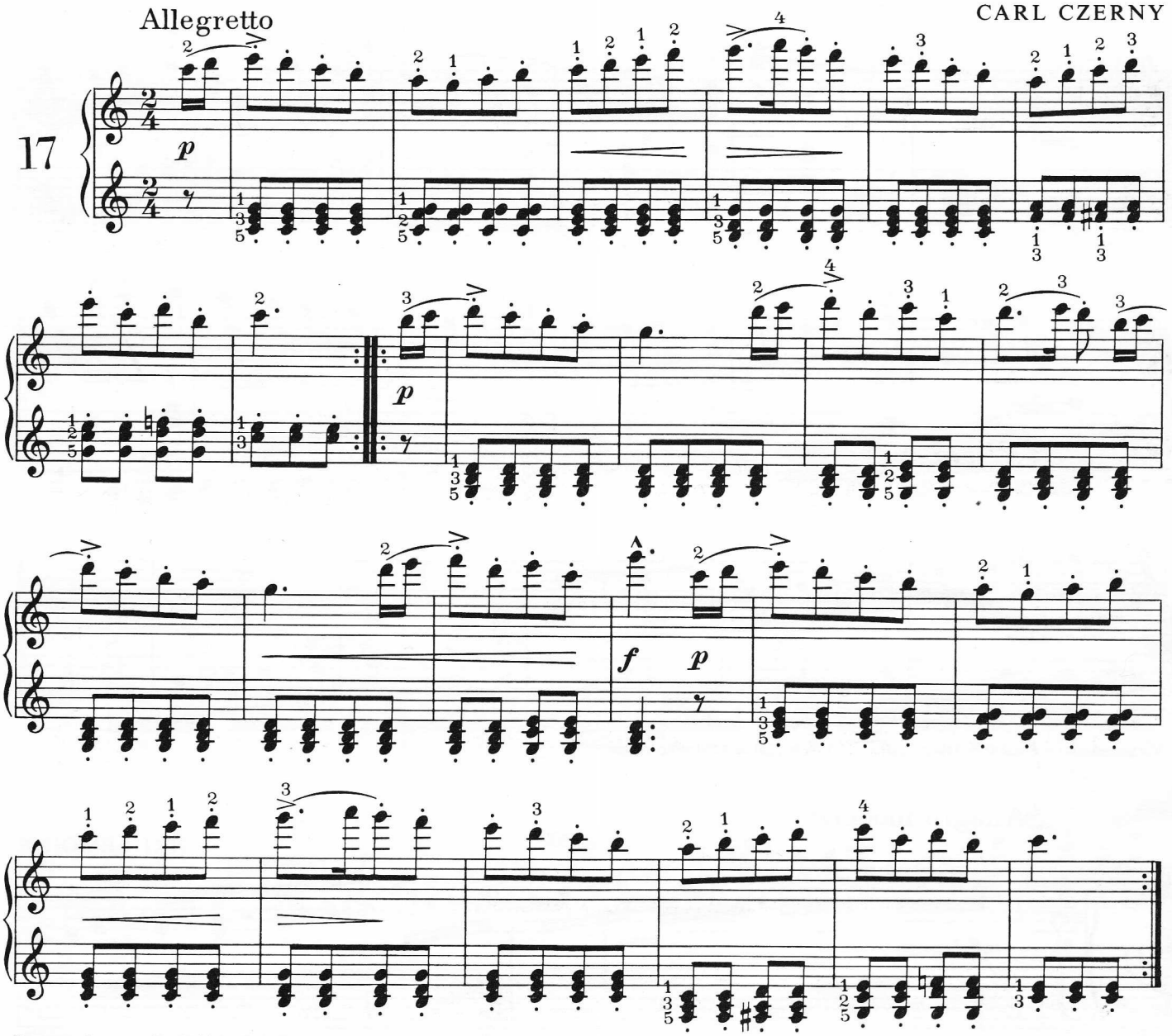

Pravou ruku procvičte nejdříve *legato*, pak *staccato*. Akordy procvičte nejprve *tenuto*, pak *staccato*.
Předtaktí hrajte lehce.

Moderato

ZDENĚK FIBICH

18

p legato

f

Viz poznámku k etudě č. 6. Dbejte přesného dodržování tečkovaného rytmu.

Allegro moderato

HENRI LEMOINE

19

mf legato

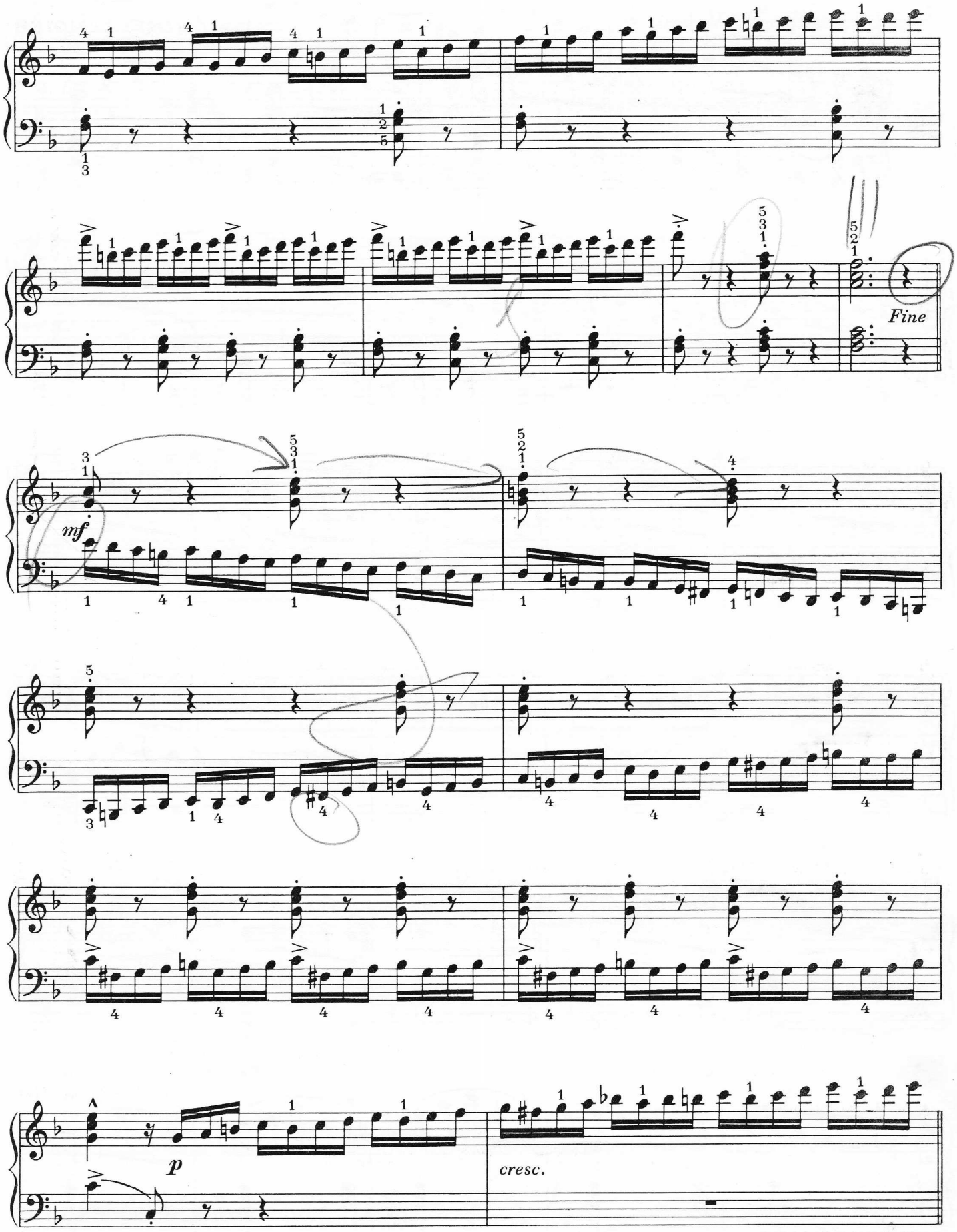

Nácvik je obdobný jako v etudě č. 9.

D.C. sin al Fine

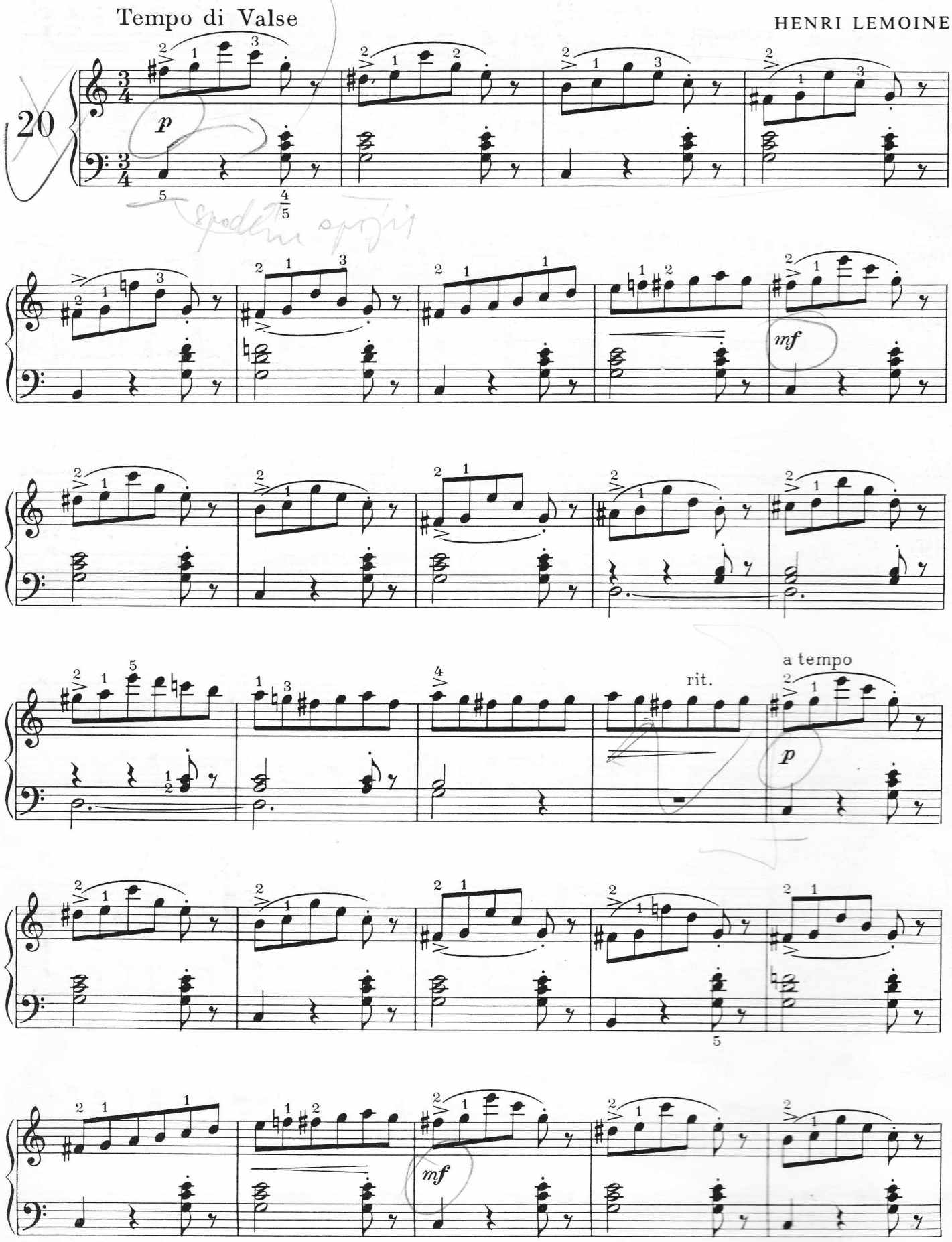
Tempo di Valse
HENRI LEMOINE
20
p
mf
rit.
a tempo
p
mf

Fine

mf

p

mf

p

p

rall.

D. C. sin al Fine

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

Při skocích a změnách poloh ruky dbejte okamžité přípravy. K nácviku správného prstokladu v pravé ruce doporučujeme toto přípravné cvičení:

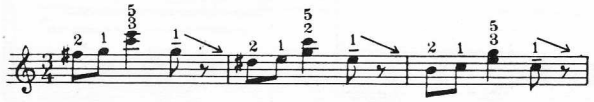

atd.

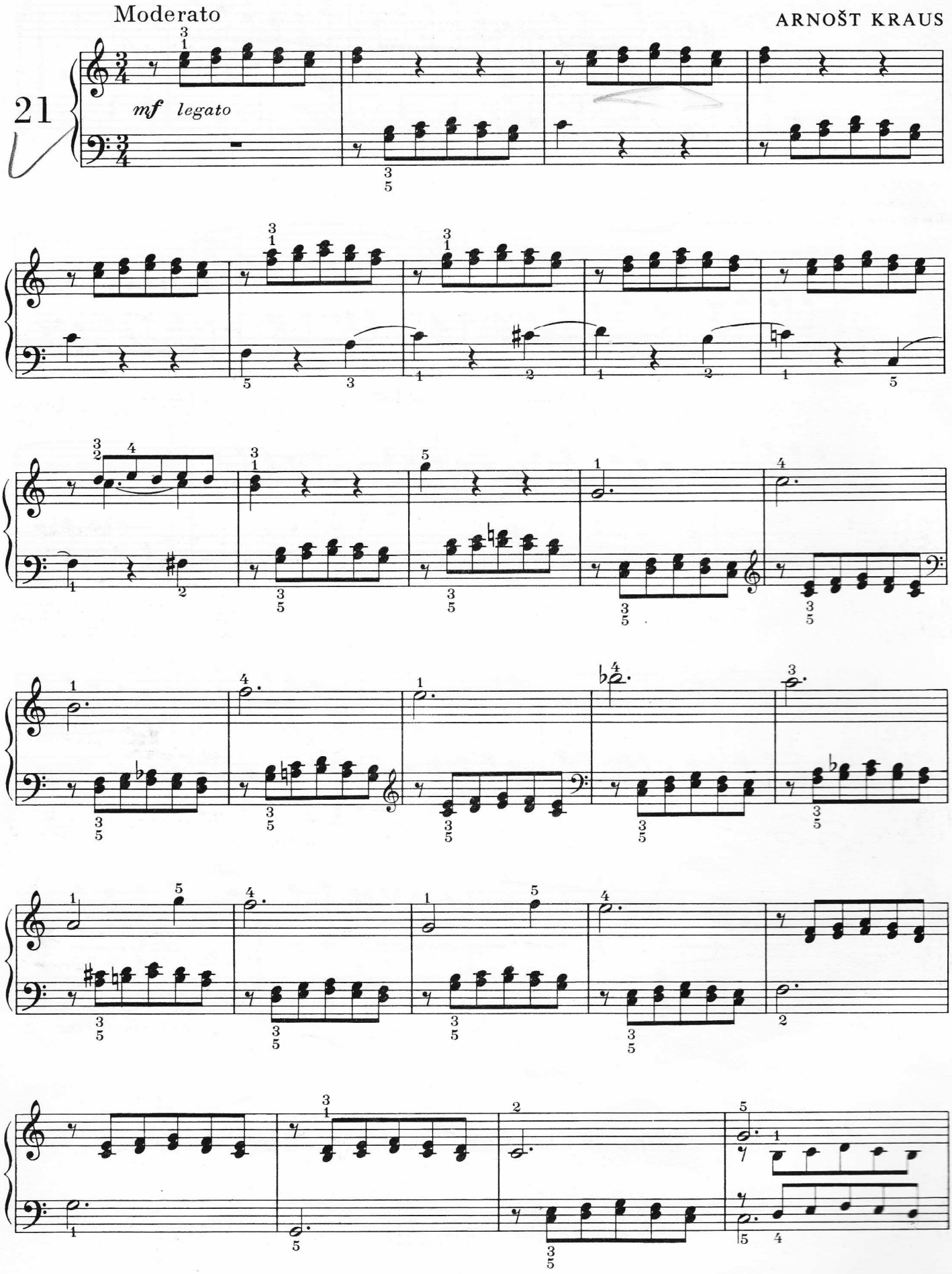
Moderato
ARNOŠT KRAUS
21
mf legato

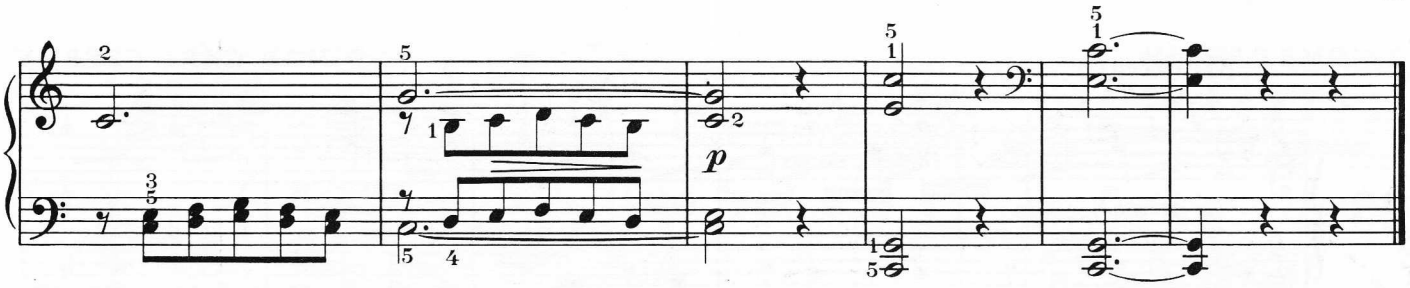

Při hře tercií musí oba tóny zaznít současně.
Dbejte okamžité přípravy rukou při změnách poloh.
Tercie v pravé i levé ruce možno procvičit také *staccato*.

22

Moderato

JEAN BAPTISTE DUVERNOY

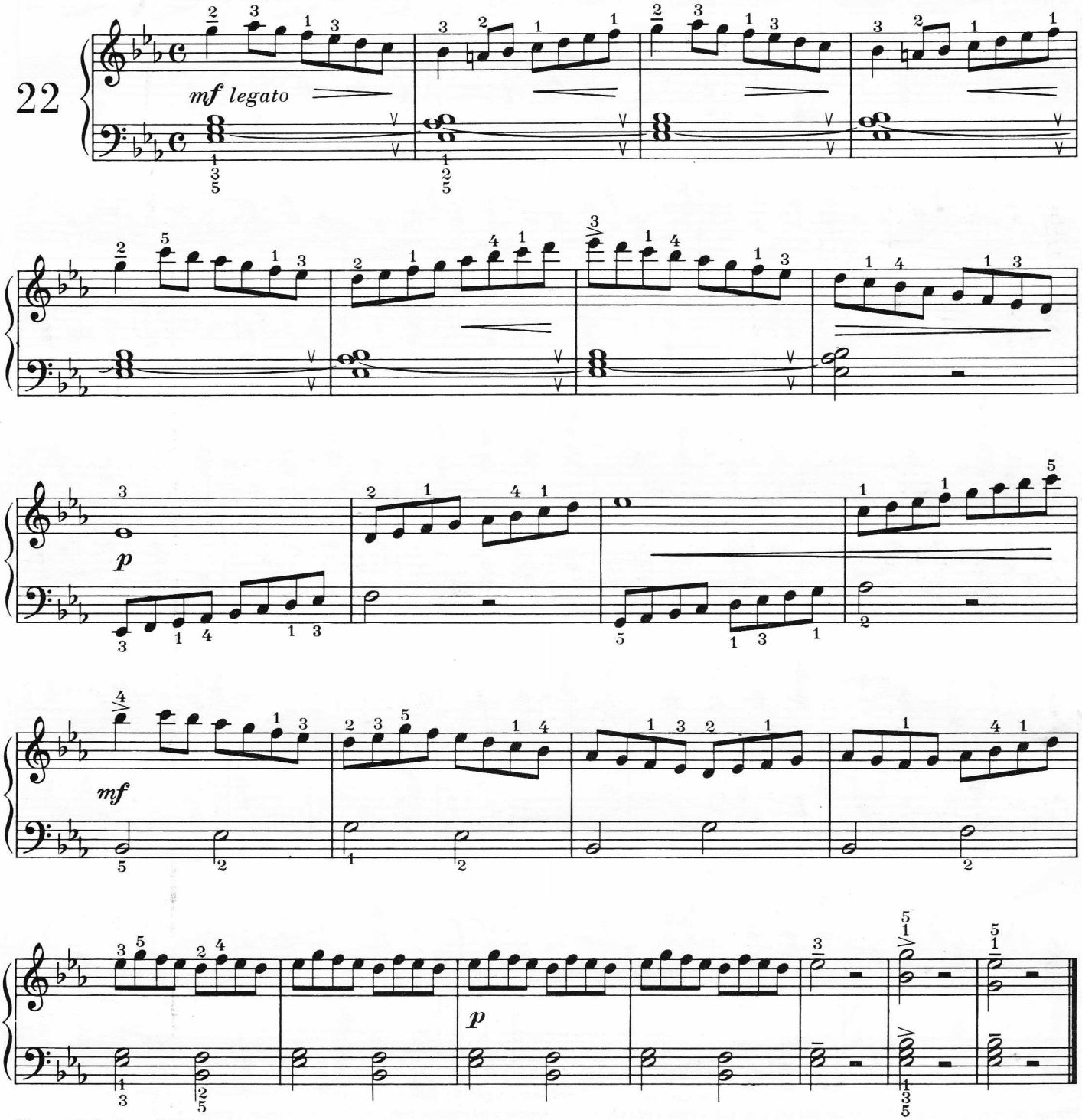

Viz poznámku k etudě č. 6.

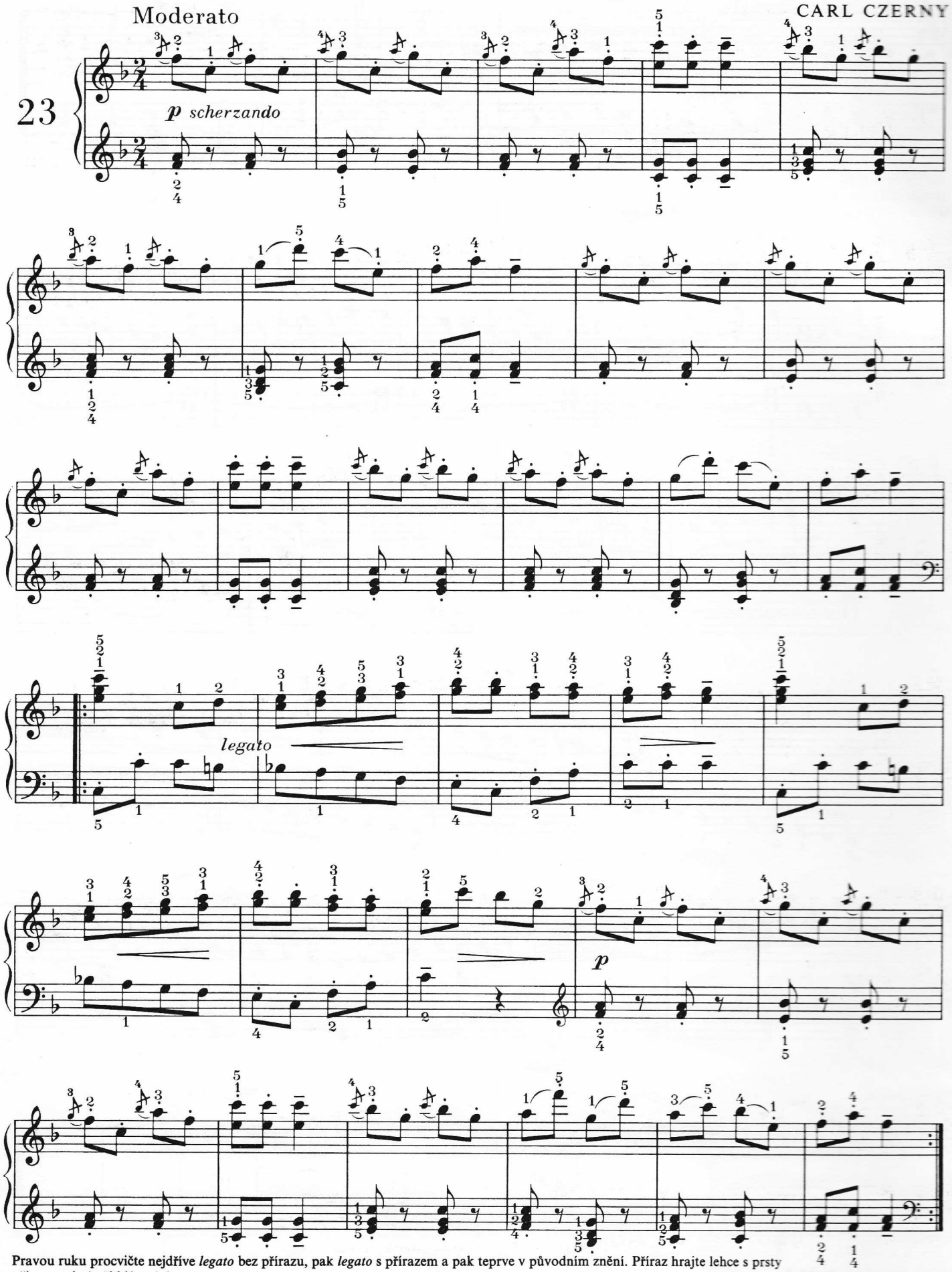

Pravou ruku procvičte nejdříve *legato* bez přírazu, pak *legato* s přírazem a pak teprve v původním znění. Příraz hrajte lehce s prsty připravenými při klávesách.

Allegretto

HENRI LEMOINE

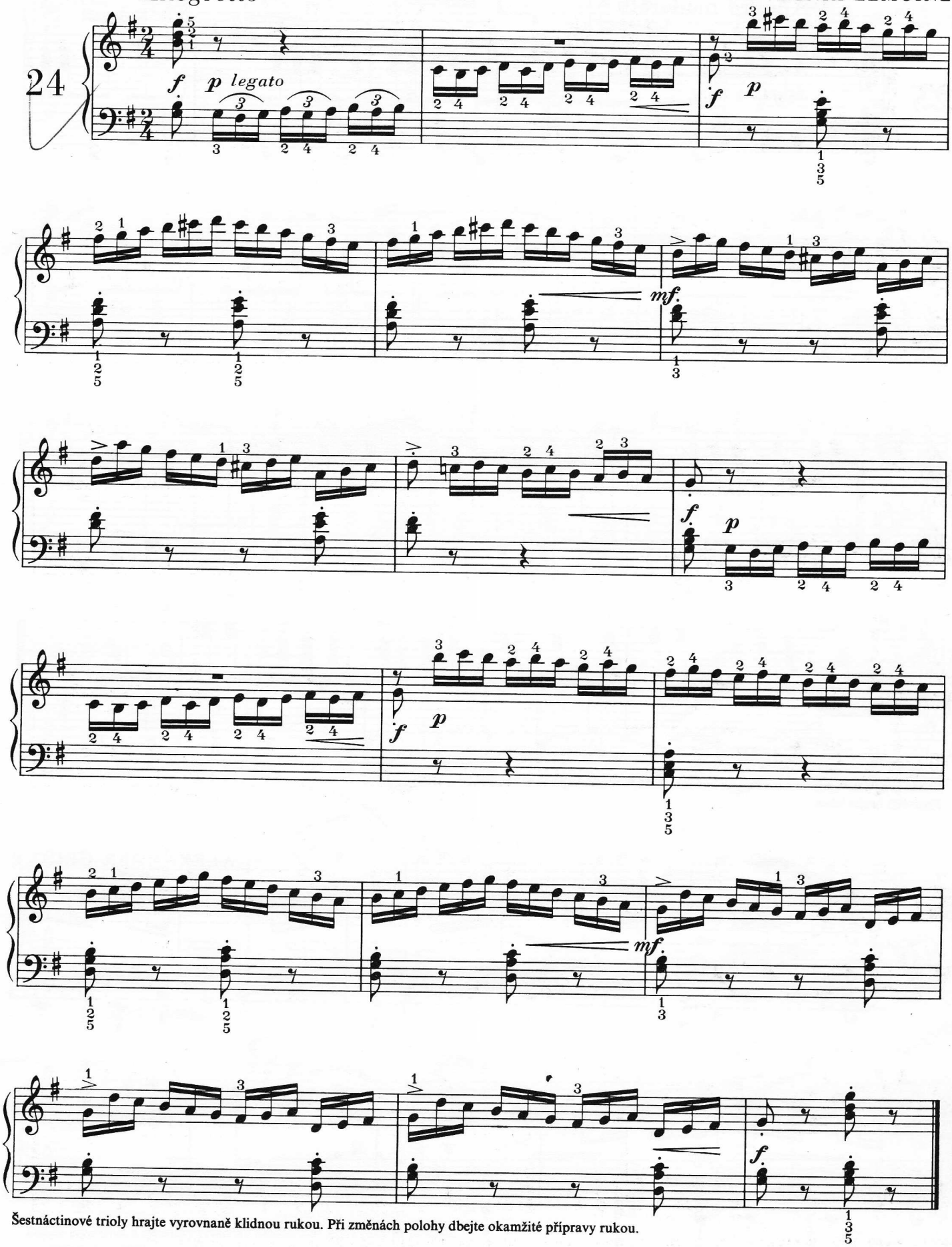

Šestnáctinové trioly hrajte vyrovnaně klidnou rukou. Při změnách polohy dbejte okamžité přípravy rukou.

ALEXANDER GREČANINOV

Allegro moderato

25

mf

Etudu procvičte nejdříve *tenuto* a pak *staccato*. Dbejte rytmické souhry obou rukou.
Předtaktí hrajte lehce.

ALEXANDER GEDIKE

Giocoso

26

p

mf

p

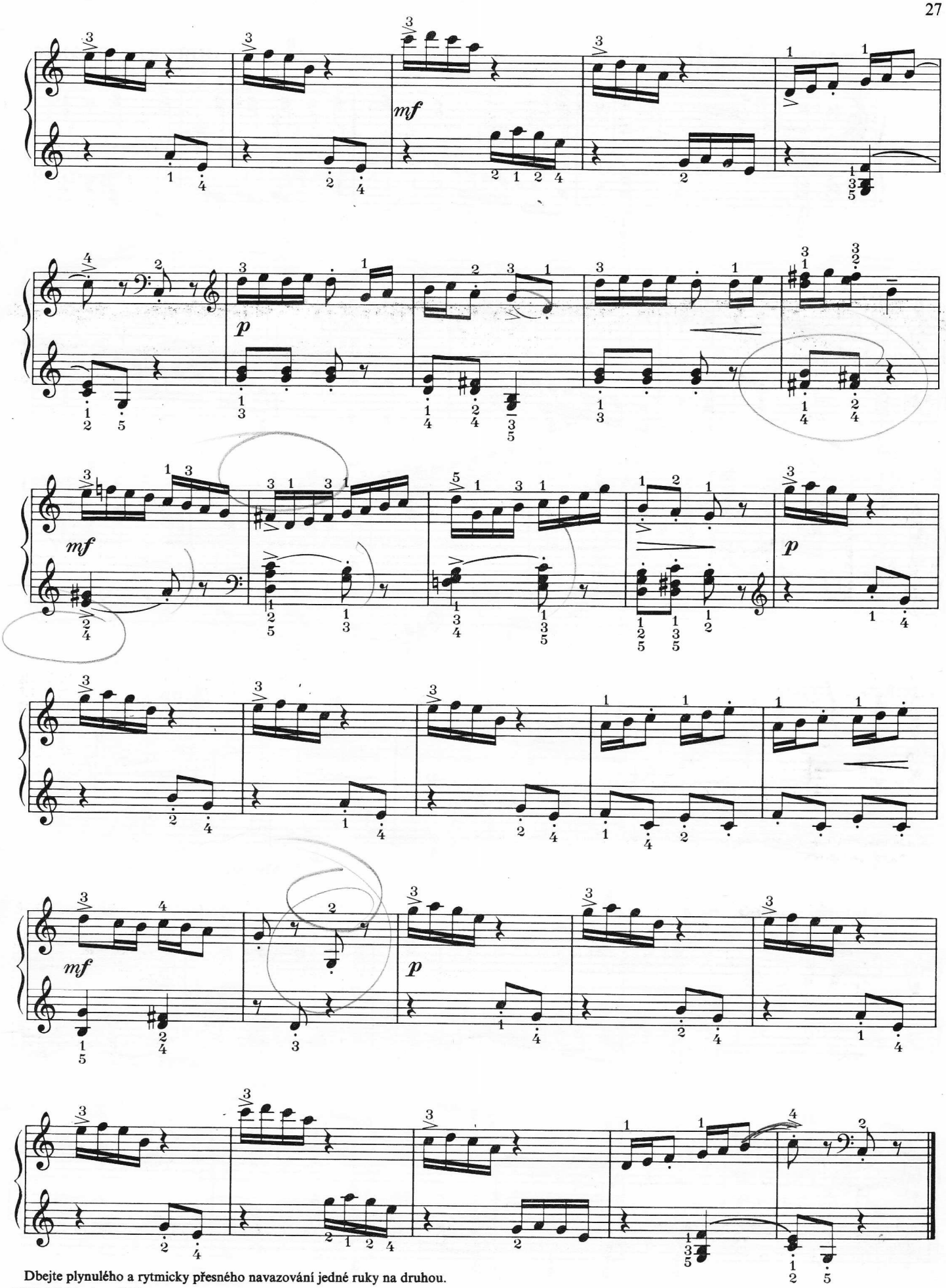

Dbejte plynulého a rytmicky přesného navazování jedné ruky na druhou.

©VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

Allegro moderato

HEINRI LEMOINE

27

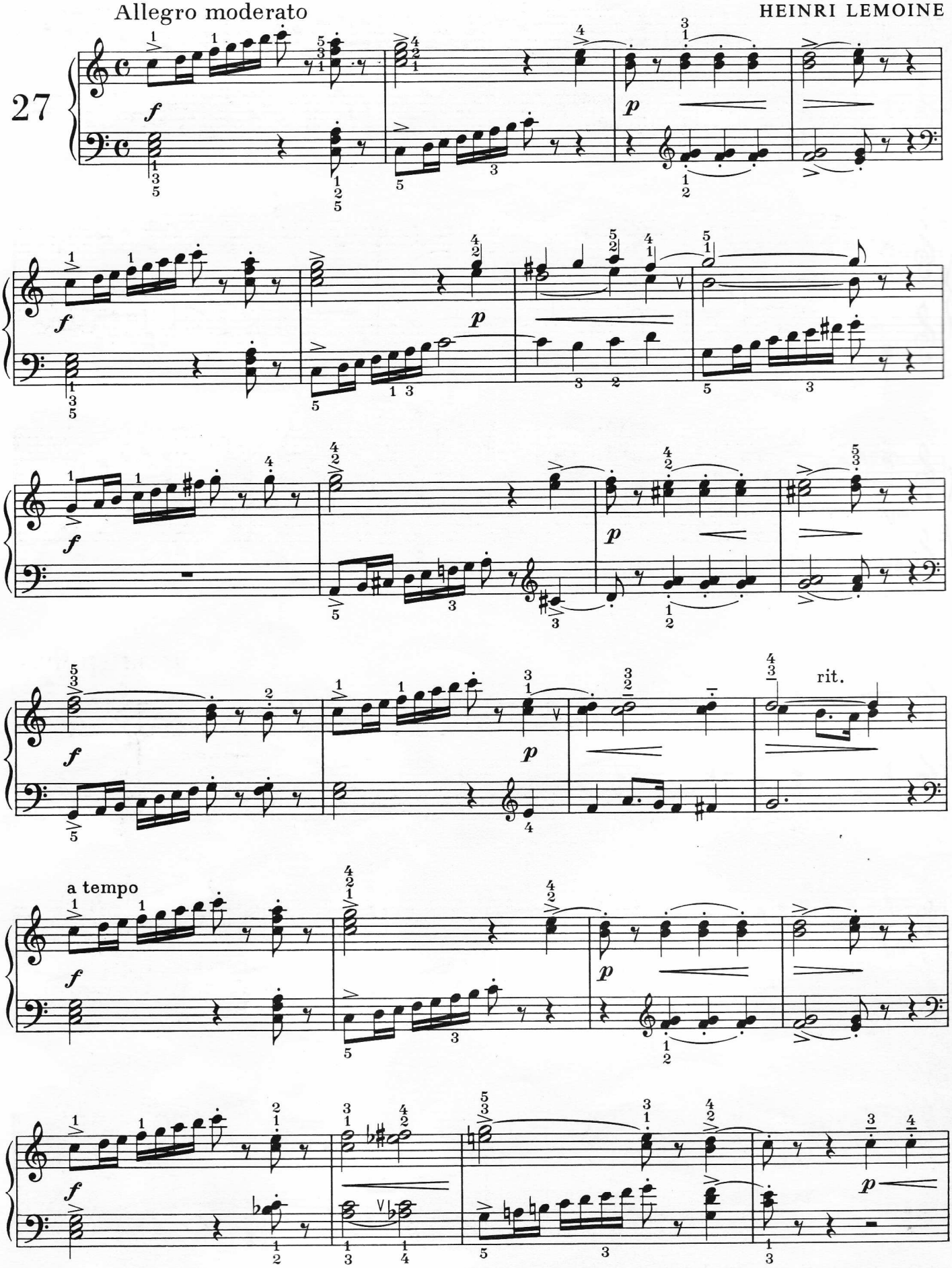

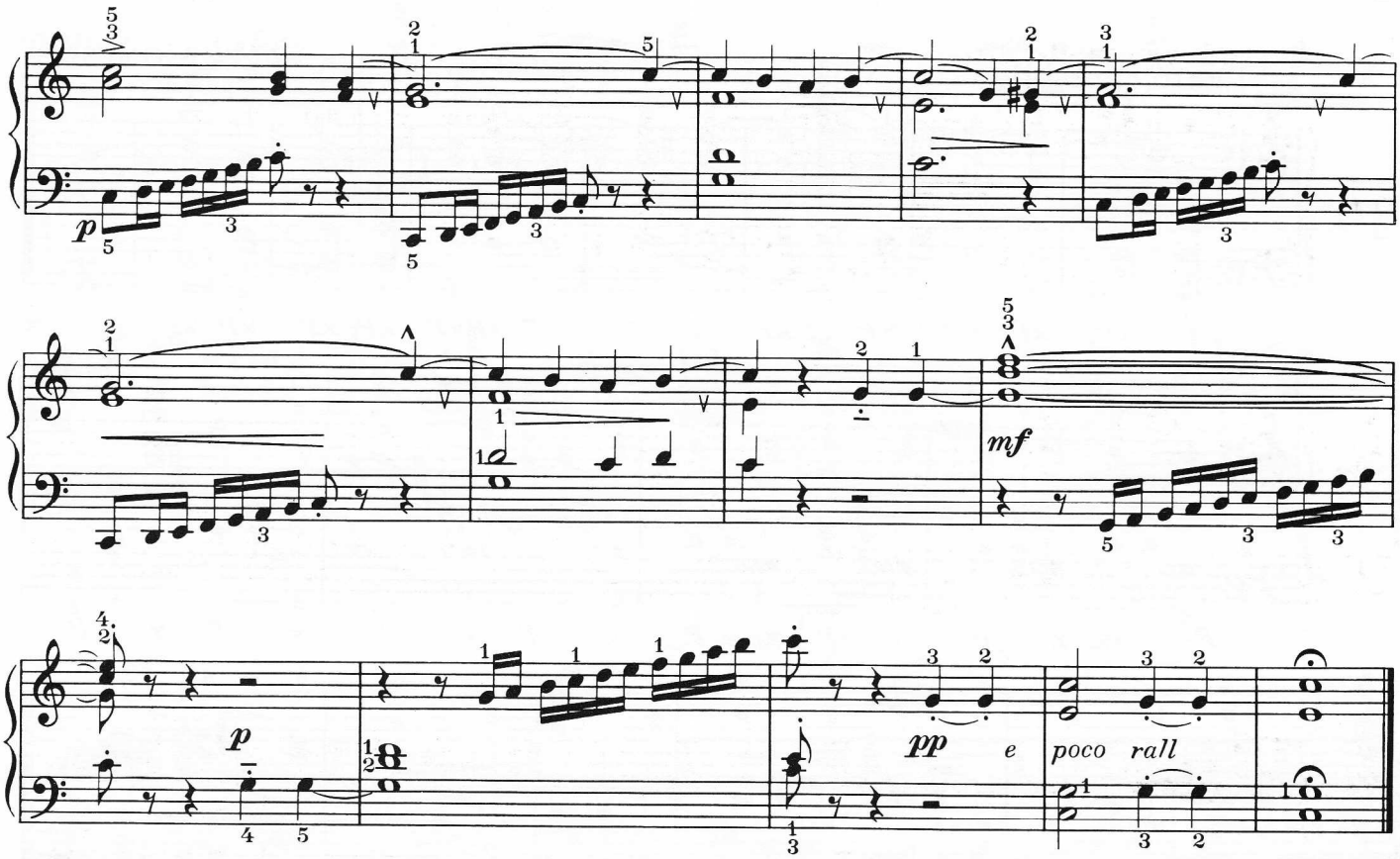

Viz poznámku k etudě č. 6.
Dbejte přesného dodržování dynamických znamének.

28

Lento

JOSEF LIDMILA

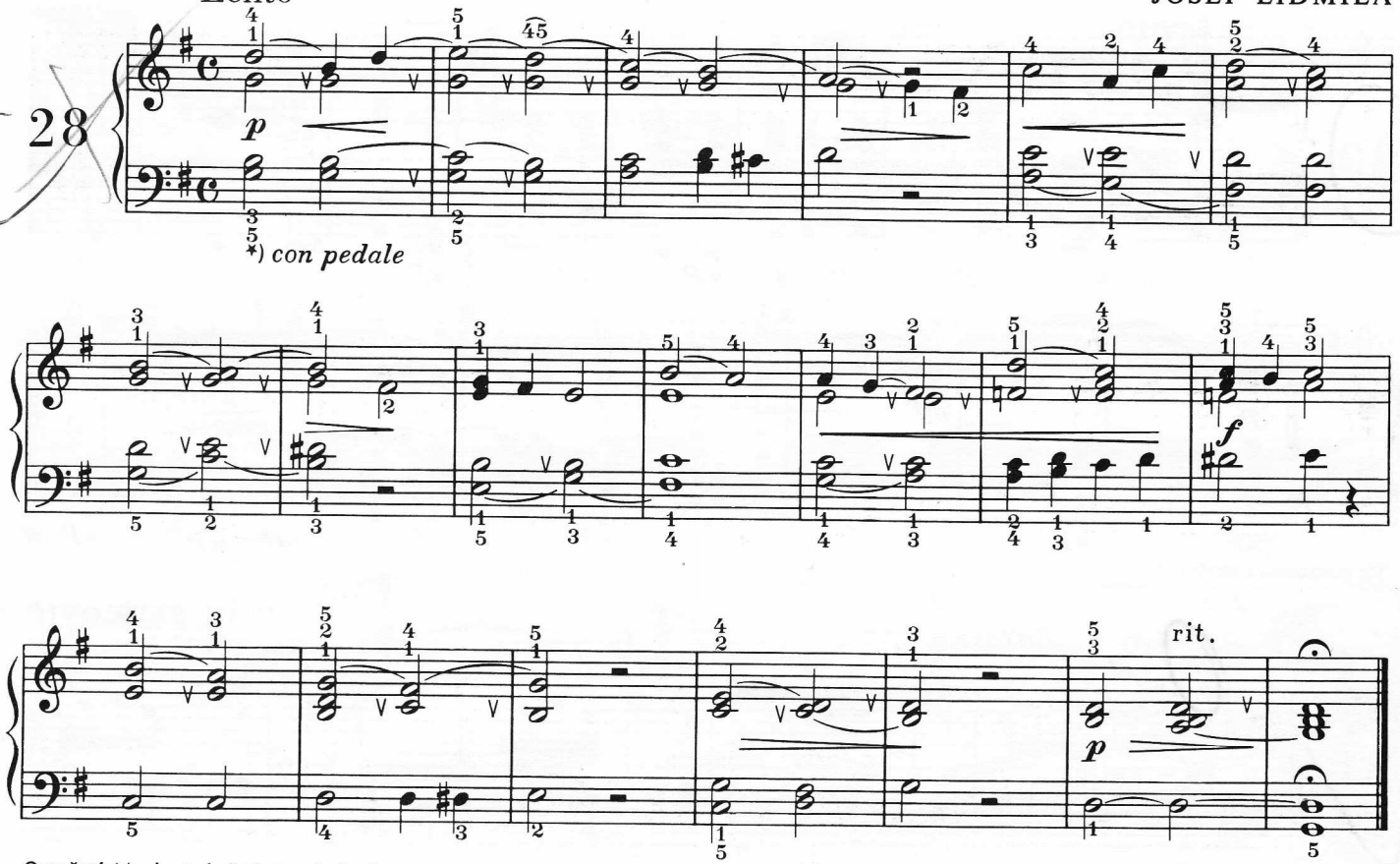

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.
*) Viz poznámku k etudě č. 16.

ELENA GNĚSINA

29

a) Lento cantabile

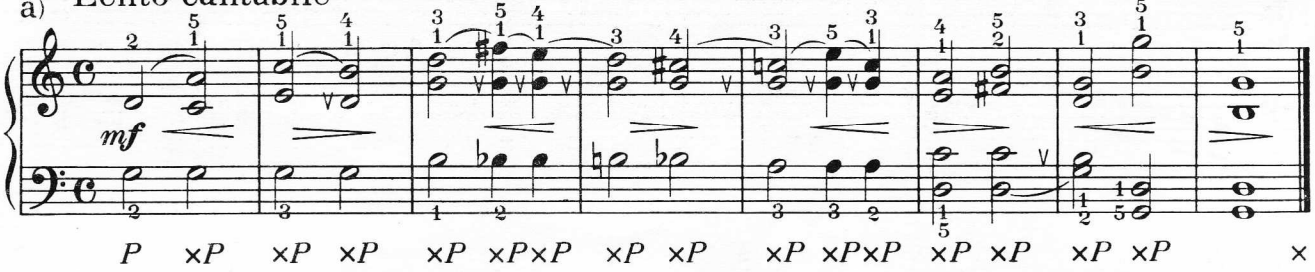

b)

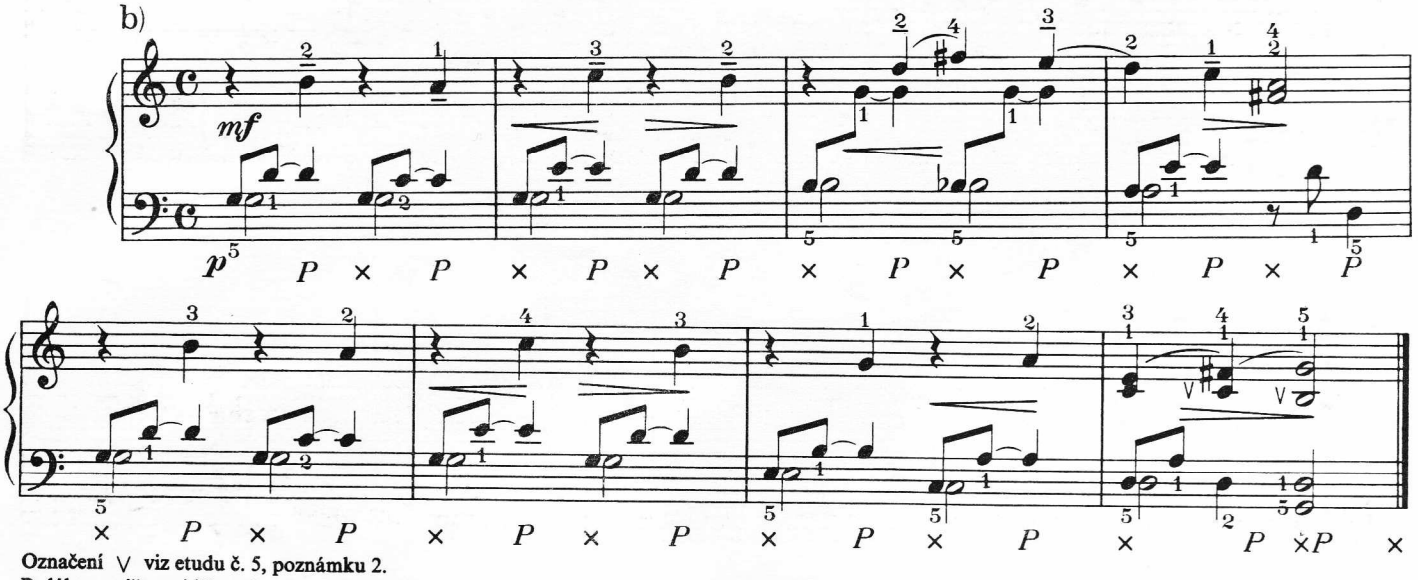

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

Pedál procvičte nejdříve s každou rukou zvlášť, pak s oběma dohromady. Při nácviku pedálu dbejte sluchové kontroly.

© VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

CARL CZERNY
upraveno

30

Lento

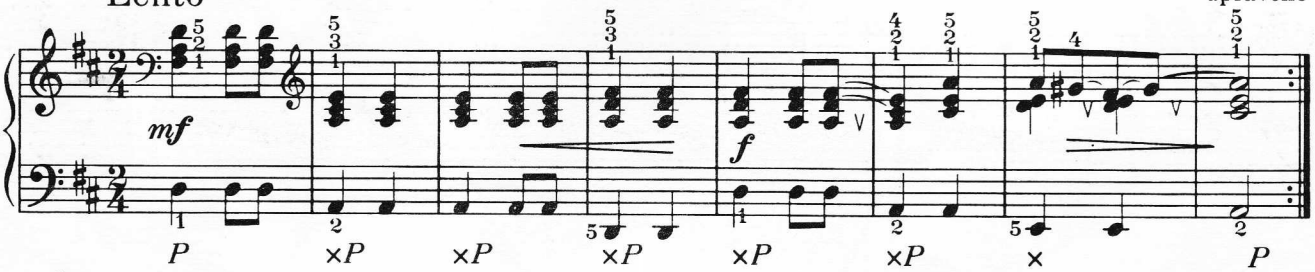

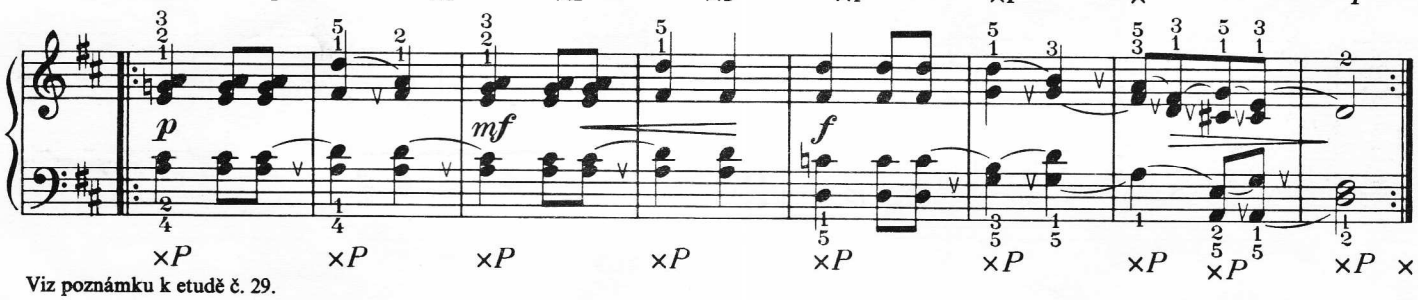

Viz poznámku k etudě č. 29.

IZÁK BERKOVIČ
(na téma N. Paganiniho)

31

Allegro moderato

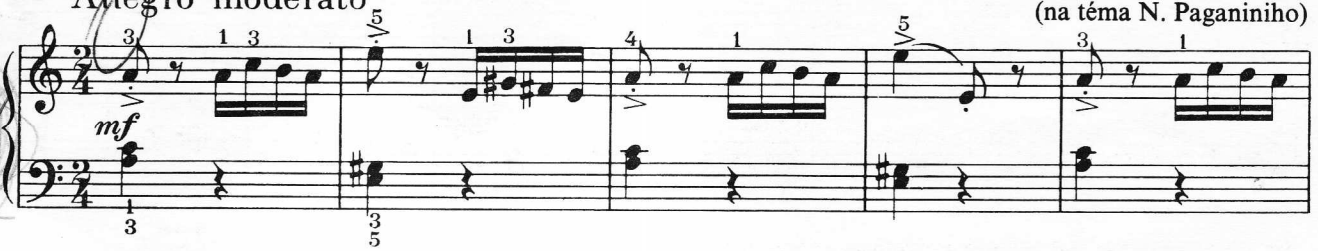

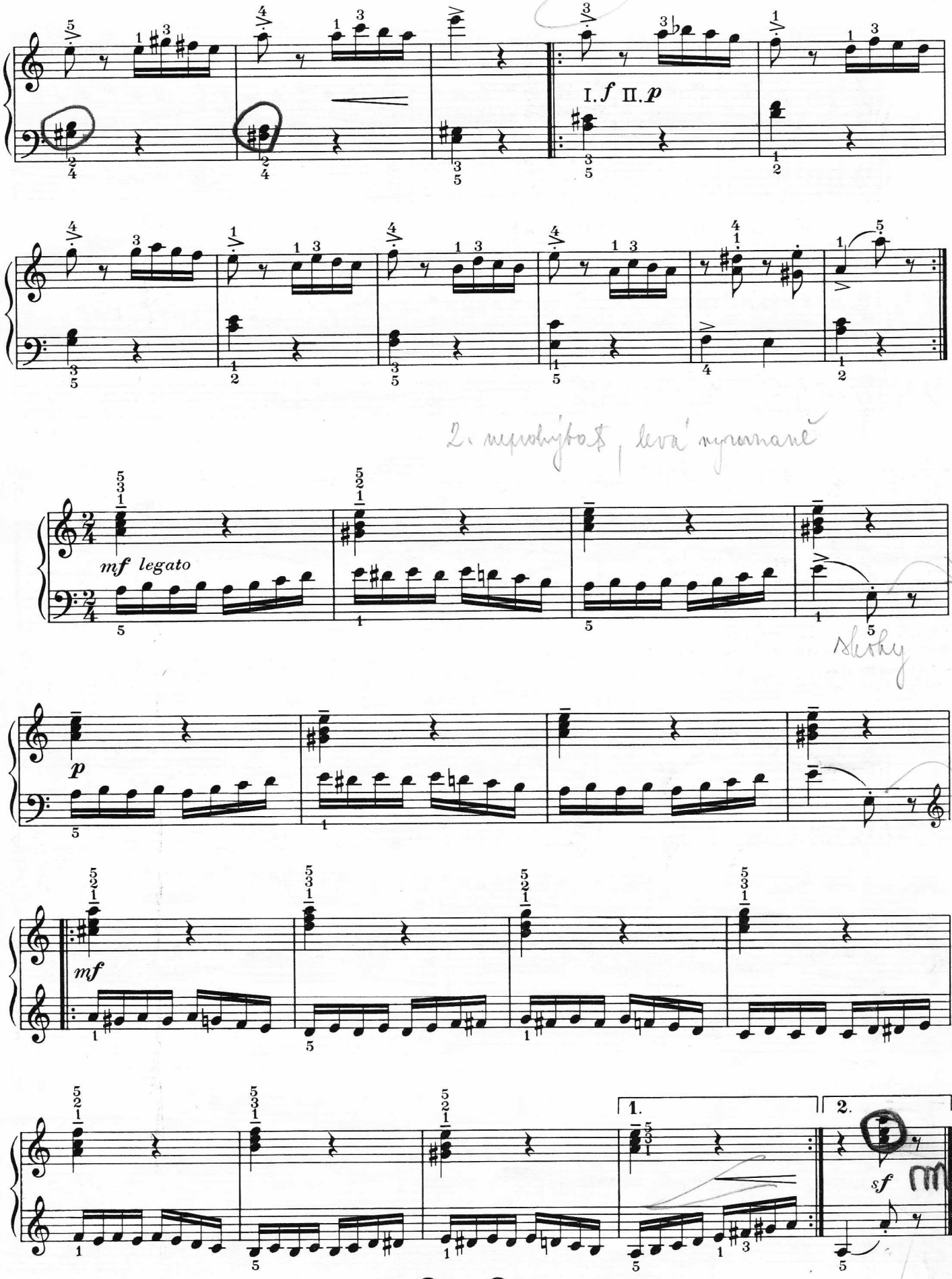

Šestnáctiny v levé ruce možno procvičit v rytmických obměnách:

© VAAP Moskva 1974
pro ČSR Supraphon Praha

Allegro moderato

HENRI LEMOINE

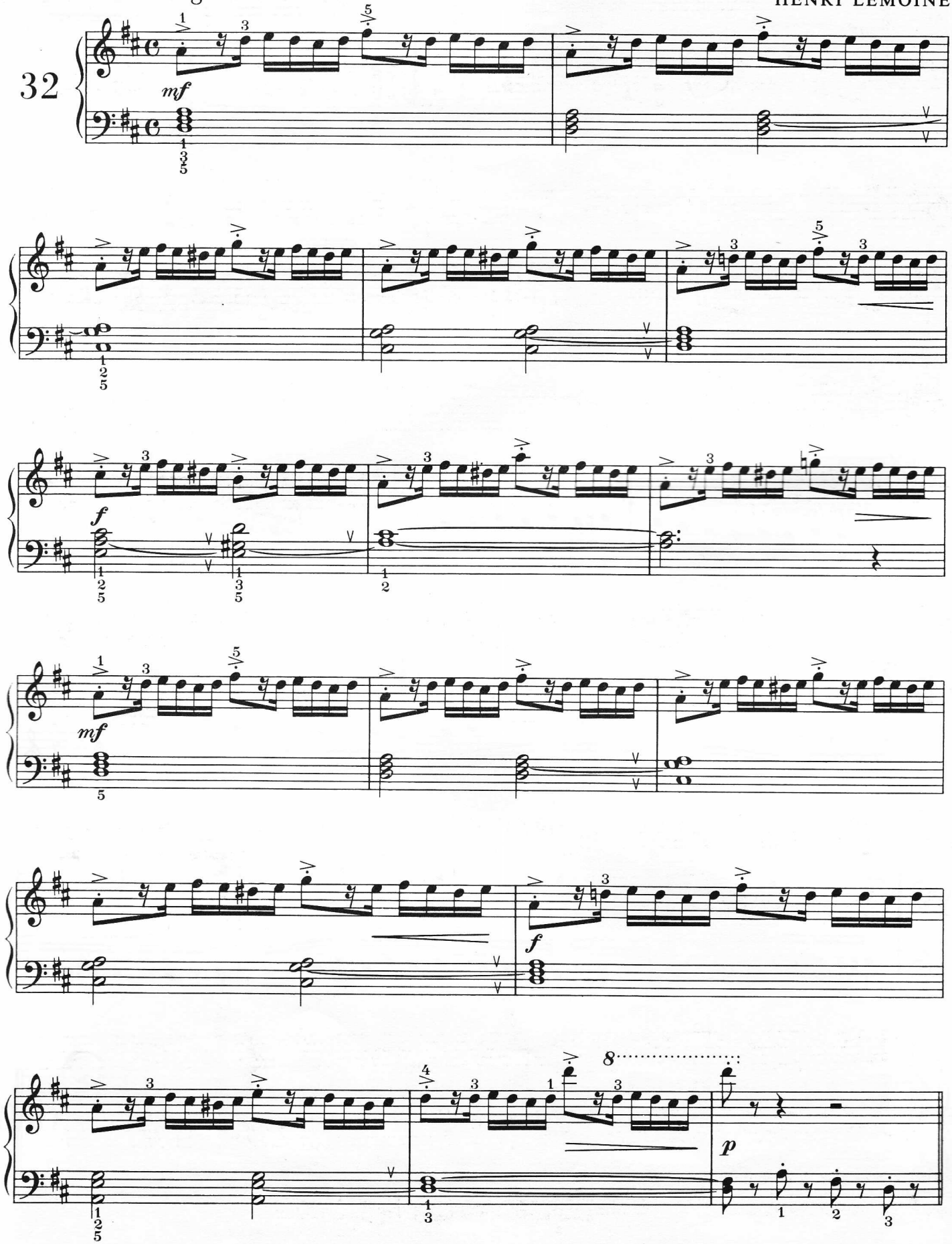

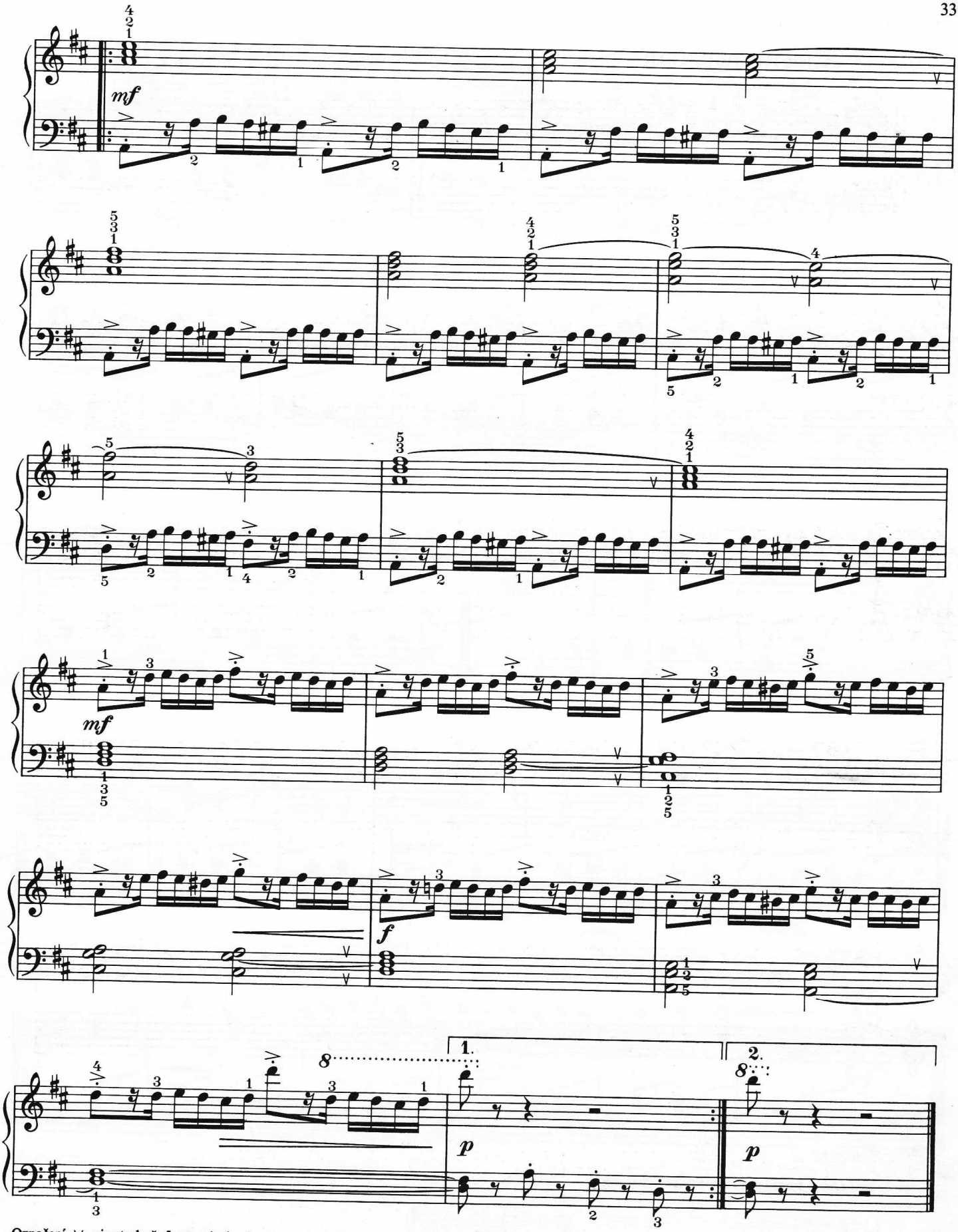

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.
Šestnáctiny v pravé i levé ruce hrajte lehce *(obal)*.
Doporučujeme procvičit v této variantě:

CARL CZERNY

Allegro moderato

33

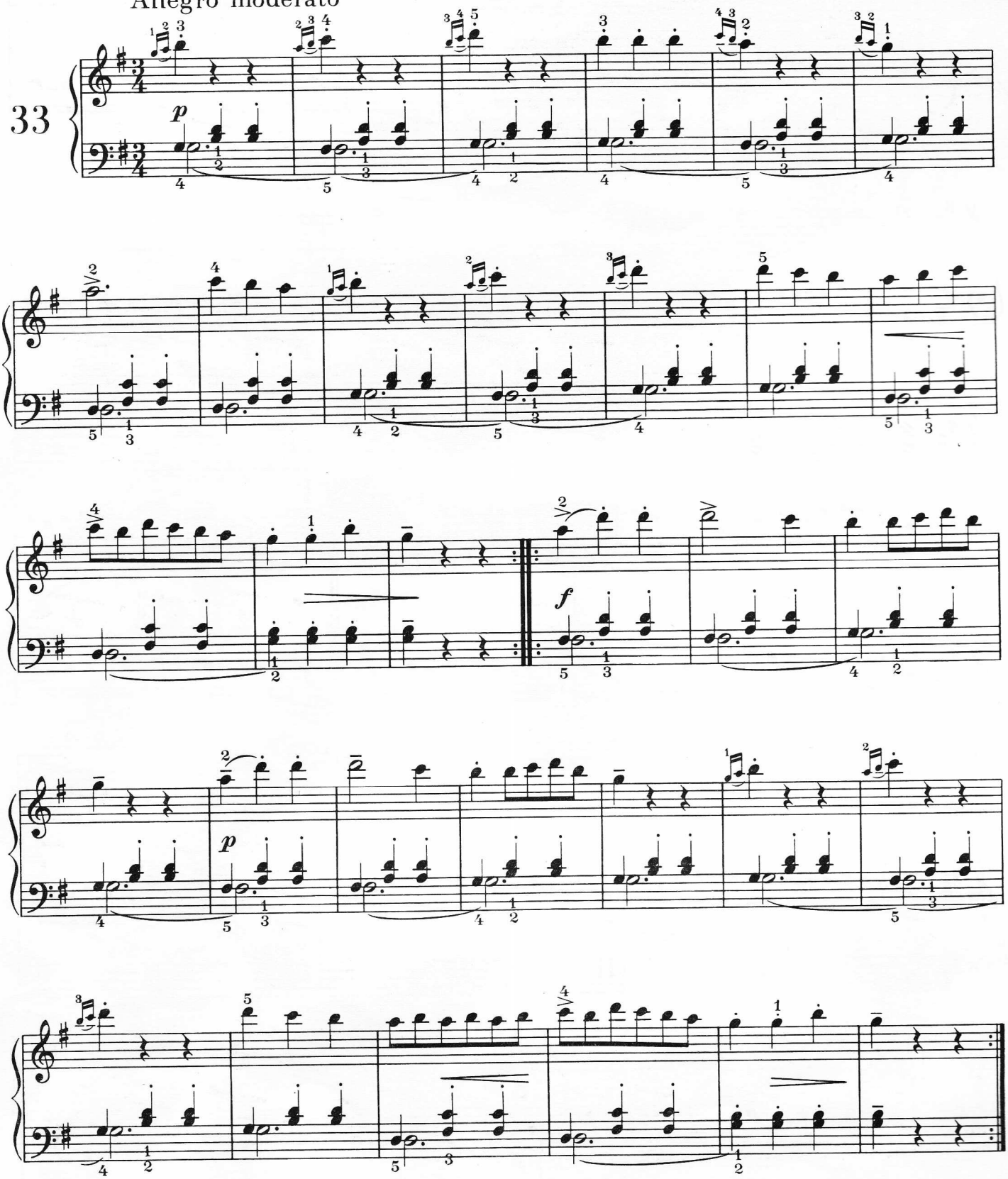

Skupinky hrajte lehce s prsty připravenými při klávesách.
Před nácvikem pravé ruky doporučujeme následující přípravné cvičení ke hře *skupinek (gruppet)*:

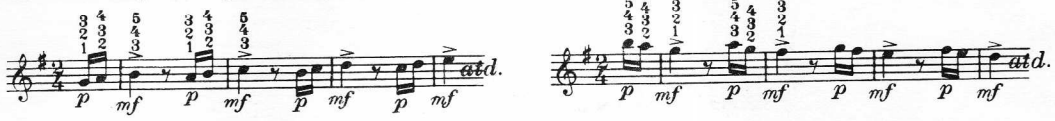

34 Andante cantabile

ARNOŠT KRAUS

mf *legato* *p* *P* ×*P* ×*P* ×*P* ×*P* ×*P* *simile*

cantabile *mf* *pp* *mf*

Nejdříve procvičte každý hlas samostatně.
Dbejte výrazného dynamického rozlišení melodie od doprovodu.

K nácviku rozlišení jednotlivých hlasů doporučujeme průcvik:

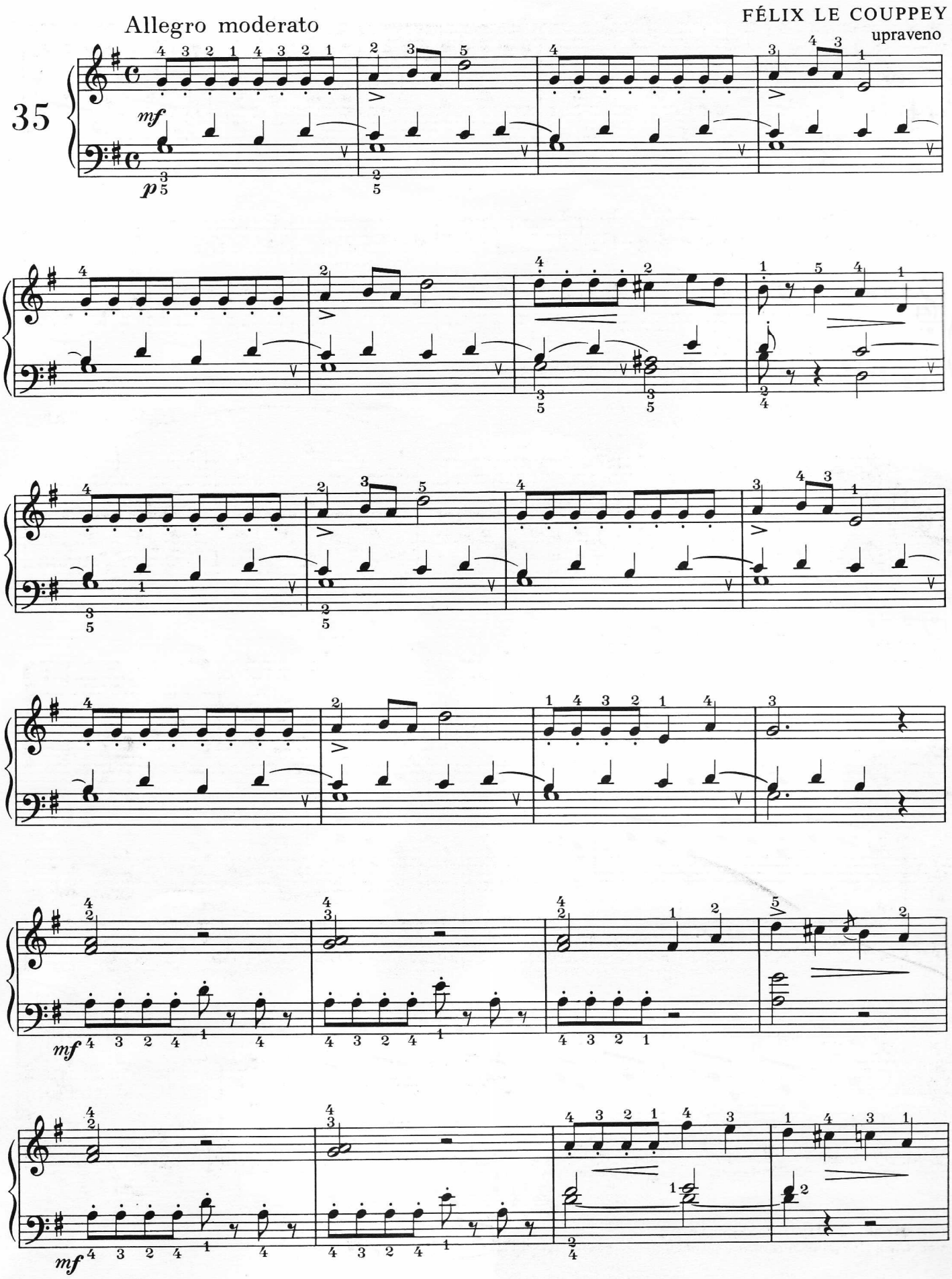
Allegro moderato
FÉLIX LE COUPPEY
upraveno
35
mf
p
mf
mf

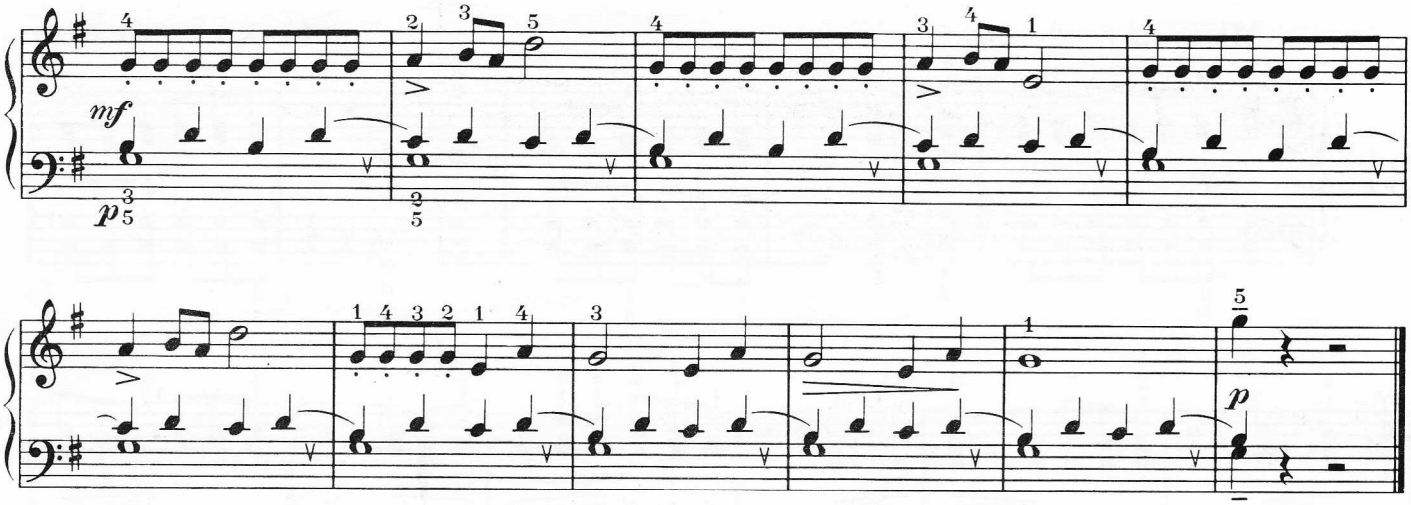

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.
Staccato hrajte lehkým úhozem shora. Při výměně prstů se vyvarujte „stírání" kláves.

Andante cantabile

CARL CZERNY

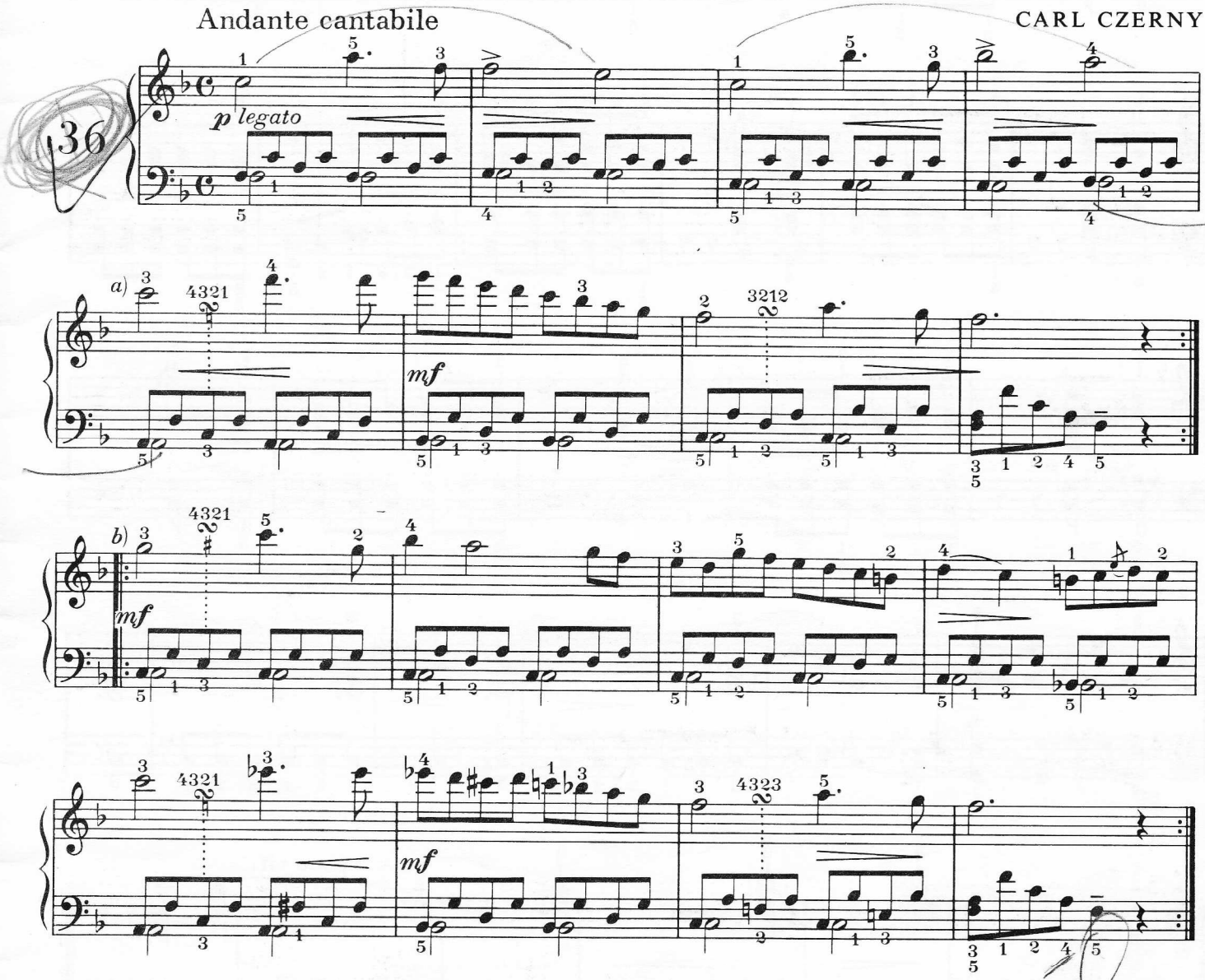

Dbejte výrazného rozlišení melodie od doprovodu.
Levou ruku možno procvičit nejdříve v akordech.

∞ *obal:* a) b)

Moderato

FÉLIX LE COUPPEY

37

p

poco rit.

Označení ∨ viz etudu č. 5, poznámku 2.

SNADNÉ SKLADBY PRO KLAVÍR

●●●● ALBUM SVĚTOVÝCH ROMANTIKŮ
BACH J. S.
●●● Malá preludia
BÁRTA L.
●●● Osm skladeb pro mladé pianisty
BARTÓK B.
●●● Album pro mládež
BARVÍK M.
●● Katka
BLATNÝ J.
●● Instruktivní skladbičky 1, 2, 3
BLAŽEK Z.
●● Dětem I, II, III
CLEMENTI – DUSÍK – KUHLAU
●●● Sonatiny a ronda, svazek I.
ČAJKOVSKIJ P. I.
●●● Album pro mládež
ČOTEK P.
●●● Klavírní chvilky
DLOUHÝ M.
●● Písničky z lesa Ráholce
DOUBRAVA J.
●●●● Maličkosti
DUŠEK F. X.
●●● Šest sonatin
EBEN P.
●●● Svět malých
FELIX V.
●●● Letní den v pionýrském táboře
FLEGL J.
●● Malá taneční suita
FOERSTER J. B.
●●● Malé album pro mládež
GREGOR Č.
●●● Vyhrávanky
HÁJEK A.
●●● Bajky
GRIEG E.
●●● Lyrické skladby 1, 2, 3
GURLITT C.
●● První přednes
HANUŠ J.
●●● Vteřiny v přírodě
HELLER S.
●●● Album klavírních skladeb
HLAVÁČ M.
●●● Poetické etudy I, II
HLUCHÁŇ J.
●● Zpívám si vesele
HURNÍK I.
●●● Kousky
●●● Motivy z dětství
●● První melodie

CHOPIN F.
●●● Album snazších skladeb
JANEČEK K.
●●● Chlebové figurky
JŮZEK V.
●●● Prosté motivy
KAPRÁL V.
●●● Lyrika
KARGANOV G. O.
●●● Album pro mládež
●●● KLASIKOVÉ A JEJICH SOUČASNÍCI I, II
●●● KLAVÍRNÍ ČÍTANKA
KOHOUTEK C.
●●● Loutkové scény
KORTE O.
●●● Exkurze
KOŠŤÁL E.
●● Perníková chaloupka
●● Vlk a sedm kuzlátek
KŘÍŽKOVÁ – VLKOVÁ
●● 1. knížka polyfonní hry
LÍDL V.
●●● U Rumcajsů v Ráholci
MARTINŮ B.
●●● Bajky
●●● Jaro v zahradě
●●● Loutky, seš. 1. 2, 3
●●● Skladby pro Poličku
●●● Vánoce
MASARYKOVÁ H.
●● Moje první album
MÁSLO J.
● Pramen
MOZART W. A.
●●● Chléb s máslem (LE)
NOVÁK V.
●●●● Sonatiny, op. 54, seš. 1 – 3
PÁLENÍČEK J.
●●● České pohádky
PALKOVSKÝ O.
●● Cvičení a tanečky
PAUER J.
●●● Na šťastnou cestu
POKORNÝ A.
● Na prvním stupni
POLÍVKA V.
●●● Úvod do sonatin
PROKOFJEV S.
●●● Gavota z „Klasické symfonie" (LE)
ŘÍHOVSKÝ V.
●● Dětským srdéčkům

SARAUER A.
●● Dětem
●●● Drobnosti
●● Obrázky z dětského života
●●● Od rána do večera
●● V ranní rose
●●● Z kraje rybníků
●●● Z mladých let
SCHUMANN R.
●●● Album pro mládež
SLAVICKÝ K.
●●● 12 malých etud
SLUKA L.
●●● Hry a sny
SMETANA B.
●● Poklad melodií 2
●● SNADNÉ SKLADBY
●●● XVII. a XVIII. STOLETÍ I. II
●●● SONATINY A RONDA II
STANISLAV J.
●●● Malá klavírní suita
ŠTĚDROŇ V.
●●● Sonatina
●●● Pět drobných skladeb
VAŇHAL J. KŘ.
●●● Snadné sonatiny

UPOZORŇUJEME TÉŽ NA VŠECHNY SVAZKY EDICE LŠU – KLAVÍR

● tato značka udává stupně obtížnosti I. – IV. u přednesové literatury

S 2349

ALBUM ETUD II

Výběr etud pro 3. stupeň vyspělosti

Vybraly a revidovaly
E. Kleinová — A. Fišerová — E. Müllerová
Obálku navrhl František Čihák

Vydal Supraphon, s. p., nositel Řádu práce, Praha 1, Palackého 1, v roce 1990 jako svou 7155. publikaci — Odpovědná redaktorka Milada Šumanová — Technická redaktorka Marta Loukotková — Ryto — Vytiskl Polygrafický průmysl Praha, státní podnik, Jihočeské tiskárny, sdružený podnik, České Budějovice, provoz 1 — VA 6,50 — H 2349— 702/21 — Náklad 10 000 výtisků — 20. vydání

16/1	02-004-90	Kčs 9,—

ISBN 80-7058-047-X